

RAPORT Z WIZYTACJI (ocena programowa)

**dokonanej w dniach 18 – 19 kwietnia 2015 r.
na kierunku *logistyka* prowadzonym
na poziomie inżynierskich studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym
na Wydziale Społeczno-Gospodarczym
Pomorskiej Szkoły Wyższej w Starogardzie Gdańskim.**

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Marek Lisiński - członek PKA

członkowie:

- prof. dr hab. Tadeusz Kufel - członek PKA

- prof. dr hab. Stefan Wrzosek - ekspert PKA

- mgr Hanna Chrobak-Marszał - ekspert PKA

- Marcin Grzegorzczak – ekspert PKA - przedstawiciel Parlamentu Studenckiego RP

Krótką informacją o wizytacji

Wizytacja w Wydziale Społeczno-Gospodarczym Pomorskiej Szkoły Wyższej w Starogardzie Gdańskim na kierunku *logistyka* odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2014/2015. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz pierwszy.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytacja ta została poprzedzona zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Natomiast raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac dyplomowych oraz zaliczeniowych, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna oceny jakości kształcenia

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji

Kryterium 1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę.

1.1).

Pomorska Szkoła Wyższa w Starogardzie Gdańskim (poprzednia nazwa Uczelni: Pomorska Wyższa Szkoła Polityki Społecznej i Gospodarczej w Starogardzie Gdańskim) rozpoczęła działalność od prowadzenia kształcenia w specjalnościach *polityka socjalno-samorządowa, zarządzanie finansami i rachunkowość* oraz *ekonomika i zarządzanie przedsiębiorstwem* na mocy decyzji Ministra Edukacji Narodowej nr DNS-1-0145-715/EKo/2000 z dnia 14 listopada 2000 r. nadającej uprawnienia do prowadzenia wyższych studiów zawodowych.

Uprawnienia do prowadzenia kształcenia na ocenianym kierunku studiów na poziomie studiów pierwszego stopnia na Wydziale Społeczno-Gospodarczym - Uczelnia otrzymała decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w dniu 1 kwietnia 2011 r. nr DNS-WUN-6022-12860-2/SH/11).

Na mocy decyzji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr DNS-WUN-6011-11384-1/AB/10 z dnia 21 września 2010 r. Uczelnia otrzymała nazwę w jej obecnym brzmieniu tj. Pomorska Szkoła Wyższa w Starogardzie Gdańskim.

Misja oraz Strategia Uczelni została uchwalona przez Senat Uchwałą nr 2/2009 z dnia 21 kwietnia 2009 r. Misja i Strategia Uczelni stanowią załączniki do wymienionej uchwały.

W czasie wizytacji przedstawiono protokoły z posiedzeń Senatu wraz z listami obecności w powyższych sprawach. W posiedzeniach oraz procedurze tworzenia tych dokumentów nie uczestniczyli Interesariusze zewnętrzni.

Procedury związane z utworzeniem kierunku zostały zachowane, tj. odbywały się zgodnie z zapisami w Statucie, po pozytywnym zaopiniowaniu dokumentów przez Senat oraz skierowaniu przez Rektora Uczelni stosownego wniosku do ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.

Analizując misję i strategię Uczelni, uchwaloną w cytowanej wyżej Uchwale Senatu PSW należy stwierdzić, iż brak jest w niej podstawy prawnej. W Uchwale dla strategii nie określono również horyzontu czasowego, w jakim obowiązuje.

Uczelnia nie określiła strategii Wydziału Społeczno-Gospodarczego, jako strategii jednostki podstawowej Szkoły. Przepisy Statutu Uczelni nie stanowią, że funkcje Rady Wydziału spełnia Senat, a zatem nie są spełnione wymagania statutowe w zakresie zadań przypisanych Wydziałowi jako podstawowej jednostce organizacyjnej Szkoły.

Uchwała Senatu w sprawie strategii została podjęta przed decyzją ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego w sprawie utworzenia kierunku *logistyka*. Strategia i misja Uczelni nie może, zatem zawierać i nie zawiera odniesienia do koncepcji kształcenia na kierunku *logistyka*, ani nawiązywać i nie nawiązuje do celów określonych w strategii jednostki, jak to wymaga pierwsze kryterium oceny programowej.

Oceniając powyższe ustalenie można jednoznacznie stwierdzić, że Pomorska Szkoła Wyższa nie posiada strategii, która by uwzględniała merytoryczne wymagania przypisywane temu wyznacznikowi rozwoju Uczelni a wskazane w ocenianym kryterium. Identyfikuje się także brak strategii Wydziału Społeczno-Gospodarczego, jako jej jednostki podstawowej. Za strategię Szkoły nie można uznać koncepcji jej rozwoju przygotowanej w kwietniu 2009 roku, jeszcze przed nadaniem przez Ministra Edukacji Narodowej uprawnień do prowadzenia wyższych studiów zawodowych oraz przed zmianą nazwy Szkoły.

Nie można również ocenić pozytywnie powiązania koncepcji kształcenia na kierunku *logistyka* z misją Uczelni oraz ze strategią Wydziału. Powody takiej konstatacji wskazano wyżej.

Zespół Oceniający PKA na podsumowaniu końcowym podniósł, między innymi, te kwestie. Władze Szkoły szybko zareagowały na wskazane wyżej błędy i na ręce komisji wpłynęło pismo Rektora Szkoły datowane na dzień 4 maja 2015 (pismo to dotarło do członków Zespołu Oceniającego 6 maja br.), wraz ze stosowanymi uzupełnieniami. Miały one postać załączników - Uchwał Senatu, zarządzeń Rektora oraz nowych dokumentów. Dotyczyły one:

1. Misji i strategii Uczelni,
2. Programów studiów (zmiany studiów inżynierskich na licencjackie),
3. Regulaminie i wytyczeniu harmonogramu działań w ramach WSDJK,
4. WSDJK poprzez wprowadzenie Uczelnianej Księgi Jakości Kształcenia,
5. Innych zmian dokonanych na skutek oceny podsumowującej Zespołu Oceniającego PKA.

Należy zauważyć znaczny wysiłek Władz Szkoły z przygotowaniem tej dokumentacji. Trzeba jednak stwierdzić, że opracowanie tych dokumentów w okresie zaledwie dwóch tygodni nie pozostało bez wpływu na jakość przyjętych rozwiązań. Wymagania merytoryczne i metodologiczne, jakie stawia się przed procesem rozwiązywania wymienionych wyżej

zagadnień i ich wytworem w postaci określonych rozwiązań, są tak duże, że ich poprawne rozwiązanie w okresie kilkunastu dni jest praktycznie mało prawdopodobne.

Dokonując oceny poszczególnych problemów przesłanych w cytowanym wyżej piśmie Rektora, będziemy zwracali uwagę na zidentyfikowane w nich błędy. Będziemy to czynili w toku dalszej oceny jakości kształcenia na kierunku *logistyka*, kiedy będzie ona dokonywana w przekroju kolejnych kryteriów oceny programowej.

Obecnie naszą uwagę skupimy na ocenie powiązania założonej koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku z nową poprawioną misją i strategią Uczelni oraz ze strategią Wydziału.

Analiza przedłożonych w uzupełnieniu dokumentów dotyczących misji i strategii Uczelni nie eliminuje wskazanych wyżej błędów, które ustaliliśmy w toku oceny jej poprzedniej wersji, określonej w Uchwałę Senatu nr 2/2009 z dnia 21 kwietnia 2009 r.

Nowa misja Pomorskiej Szkoły Wyższej została przyjęta Uchwałą Senatu Nr 12/2015 z dnia 28 kwietnia 2015 roku w sprawie wprowadzenia zmian w Misji Uczelni. Uczelnia nie przedłożyła Uchwały zmieniającej strategię. Misja nie stanowi załącznika cytowanej wyżej Uchwały.

Treść nowej misji jest włączona do nowego, przesłanego w dokumentach uzupełniających, Regulaminu Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości kształcenia w Pomorskiej Szkole Wyższej w Starogardzie Gdańskim. Uczelnia nie przedkłada Uchwały Senatu czy zarządzenia Rektora wprowadzającej ten Regulamin.

Ocena zawartości informacyjnej misji upoważnia do stwierdzenia, że traktując misję jako szczególny powód funkcjonowania Szkoły, skonkretyzowany jej ofertą dydaktyczną oraz jej adresatem oraz szczególnymi wartościami, które zamierza realizować, Misja PSW nie respektuje większości powyżej wskazanych wyznaczników. Stąd jej ocena nie jest zadowalająca.

Składnikiem Regulaminu Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości kształcenia jest także strategia Szkoły. Jak zauważono wyżej nie została ona przyjęta Uchwałą Senatu, stąd z formalnego punktu widzenia nie jest obowiązująca. Brak w niej jednoznacznie wskazanego horyzontu planowania, stąd nie wiadomo, dla jakiego okresu formułuje priorytety rozwoju Uczelni.

Analizując strategię PSW można zauważyć, że konkretyzuje się ją poprzez wskazanie:

- celów strategicznych (definiuje 10 celów strategicznych),
- zadań,
- miar,
- terminów realizacji,
- oczekiwanych rezultatów.

Ocena tej syntetycznie wyrażonej strategii upoważnia do stwierdzenia, że brak w niej kluczowego składnika planowania strategicznego - analizy strategicznej, która ma podstawowe znaczenie dla prawidłowego określenia celów strategicznych. Ponadto jej składniki, np. miary, nie są miernikami, pozwalającymi w skuteczny sposób identyfikować stan realizowanych zadań i celów strategicznych. Terminy realizacji, wyznaczające horyzont czasowy, są określone w sposób mało przekonujący (mają zastąpić horyzont planowania strategicznego, a tego nie czynią) i bliższe są, z tego punktu widzenia, planowaniu operacyjnemu. Inny składnik – termin realizacji obejmuje, obok terminów wykonania zadania także wskazanie podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań i celów strategicznych. Z powyższego wynika, że strategia zawiera istotne błędy metodologiczne i formalne, co bez wątpliwa rzutuje na jej merytoryczną zawartość.

Powyższe jest podstawą stwierdzenia, że strategia PSW zawiera istotne błędy, które mają wpływ na jej treść. Jej ocena nie może zatem być pozytywna.

Władze Uczelni nie przedkładają również strategii Wydziału Społeczno-Gospodarczego.

Analizując koncepcję kształcenia przyjętą na kierunku *logistyka* trzeba stwierdzić, że jest ona określona w Raporcie Samooceny w sposób mało wyrazisty, zbyt uniwersalny. Nie można z niej ustalić szczególnej tożsamości kierunku. Zawiera ona istotne błędy merytoryczne i formalne (szerzej analizowane w kolejnych kryteriach oceny tego kierunku). Koncepcja kształcenia zapewnia uzyskania tytułu zawodowego inżyniera, przy nie respektowaniu realizacji pełnego zestawu efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich.

Odnosząc się do spójności określonej wyżej koncepcji kształcenia na kierunku *logistyka* do misji Uczelni oraz strategii Wydziału należy stwierdzić brak kompatybilności pomiędzy tymi kategoriami. Nie jest także możliwe ustalenie związku koncepcji ze strategią Wydziału, bo takiej strategii dalej nie ma.

Podsumowując można stwierdzić, że ocena koncepcji kształcenia na kierunku *logistyka* w Pomorskiej Szkole Wyższej nie wypada pozytywnie. Identyfikuje się brak tożsamości kierunku, koncepcja kształcenia została określona niejednoznacznie i opisana w sposób zbyt uniwersalny. Misja i strategia Uczelni (brak strategii Wydziału) nie tworzą właściwej podstawy dla rozwoju ocenianego kierunku *logistyka*.

Opisana w raporcie samooceny koncepcja kształcenia na kierunku *logistyka* jest ogólna i bardzo syntetyczna.

Podstawowym celem kształcenia na kierunku *logistyka* jest szczególna dbałość o najwyższy poziom kształcenia przyszłych logistyków. Zdaniem Uczelni absolwenci powinni posiadać wiedzę z zakresu nauk ekonomicznych, organizacji i zarządzania, prawa gospodarczego, logistyki i posiadać umiejętności niezbędne do diagnozowania i analizy systemów logistycznych w przedsiębiorstwach, a także łańcuchów dostaw. Powinni umieć także posługiwać się systemami informatycznego wspomaganie zarządzania logistycznego, zarządzania kosztami oraz finansami.

Dla realizacji tak określonej koncepcji kształcenia Uczelnia dysponuje, jak stwierdza w raporcie samooceny, dobrze wyszkoloną kadrę naukowo-dydaktyczną. Tworzą ją pracownicy – specjaliści w zakresie logistyki, ekonomii i zarządzania w tym zarządzania finansami, a także praktycy.

Nauczyciele akademicy proponują wprowadzanie nowych wykładów, najczęściej jako dodatkowych zajęć fakultatywnych, czasem sugerują zrezygnowanie z danej problematyki, odpowiednio to uzasadniając, proponują zwiększenie lub zmniejszenie ilości godzin zajęć, przesunięcie danego przedmiotu na wyższy lub niższy semestr. Szczególną uwagę przywiązujemy do opinii wykładowców, którzy są jednocześnie w praktyce związani z logistyką. Część zajęć prowadzą również przedstawiciele podmiotów otoczenia społeczno - gospodarczego.

Z tych oceny przedstawionych wyżej założeń koncepcji kształcenia na kierunku *logistyka* nie wynika, by postulat zapewnienia różnorodności, innowacyjności i elastyczności realizowany przez program kształcenia był szczególnie wyrażenie w nim eksponowany.

Daje się jednak zauważyć przypadki, w których wprowadza się do planu studiów nowe wykłady, najczęściej jako dodatkowe zajęcia fakultatywne. Prowadzący zajęcia kształtują na bieżąco treść poszczególnych przedmiotów, co prowadzi do zwiększenia lub zmniejszenia ilości godzin zajęć z poszczególnych bloków tematycznych. Zdarzają się przypadki przenoszenia zajęć na wyższy lub niższy semestr. Trzeba tu jednak jednoznacznie podkreślić, że wskazane wyżej zmiany w programie kształcenia, choć mogą być uzasadnione merytorycznie, powinny być w każdym przypadku akceptowane przez radę Wydziału oraz potwierdzane odpowiednią jej uchwałą.

Oceniając tak opisaną koncepcję kształcenia dla kierunku *logistyka* z punktu widzenia różnorodności, innowacyjności i elastyczności oferty kształcenia oraz możliwości jej kształtowania należy stwierdzić, że respektuje ona bardzo podstawowy standard w tym zakresie. Sprowadza się do bardzo ograniczonego zbioru działań oraz klasycznych przedsięwzięć w zakresie kształtowania oferty kształcenia.

1.2).

Nie identyfikuje się przesłanek na podstawie, których można by stwierdzić, że koncepcja kształcenia na kierunku *logistyka* w Pomorskiej Szkole Wyższej powstała w toku dyskusji, która objęła program kształcenia na tym kierunku studiów i w której uczestniczyliby interesariusze zewnętrzni.

Na spotkaniu członków Zespołu Oceniającego PKA z nauczycielami akademickimi wskazywano na takie działania. Również Raport Samooceny zauważa również tego rodzaju przedsięwzięcia. Wskazuje, że przedstawiciele przedsiębiorstwa „ZF Polpharma” oraz Starogardzkiego Klubu Biznesu uczestniczyli w procesie kształtowania koncepcji kształcenia. Ale jak wynika z analizy przedłożonej do oceny dokumentacji, zwłaszcza protokołów z posiedzeń Rady Programowej PSW (np. z 22 stycznia 2014 czy 19 lutego 2014), przedmiotem dyskusji nie były problemy dotyczące określania koncepcji kształcenia, a jedynie jej doskonalenia i tylko w pewnych zakresach (np. praktyk studenckich, wprowadzenie większej ilości przedmiotów praktycznych). Nie można, zatem stwierdzić, że kształtowanie koncepcji kształcenia na kierunku *logistyka* miało charakter działań sformalizowanych.

Na działania o takim charakterze nie wskazują ponadto analizy protokołów z posiedzeń Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia i Rady Programowej Kierunku Logistyka ds. Jakości Kształcenia przedstawione w Raporcie Samoocen. Z ich treści wynika, że interesariusze zewnętrzni nie uczestniczyli w określaniu efektów kształcenia oraz w dyskusji nad perspektywami rozwoju kierunku.

W procesie tworzenia programu kształcenia, w sposób jak opisano wyżej, biorą udział przedstawiciele największych podmiotów społeczno - gospodarczych miasta i regionu. Uczelnia podkreśla bardzo ścisłą współpracę z największym miejscowym przedsiębiorstwem „ZF Polpharma”. Jego przedstawiciele zasiadają w Radzie Programowej kierunku *logistyka*. Są zewnętrznymi interesariuszami współuczestniczącymi w budowie, a przede wszystkim w realizacji przyjętej koncepcji kształcenia. Współpraca ta ma charakter niesformalizowany. Uczelnia od lat współpracuje ze Starogardzkim Klubem Biznesu, którego jest członkiem. Jego przedstawiciele są zewnętrznymi interesariuszami, i podobnie jak przedstawiciele „ZF Polpharma” biorą udział w niesformalizowanych działaniach mających na celu kształtowanie koncepcji kształcenia.

Istotnym źródłem informacji dotyczących potrzeb rynku pracy jest ścisła współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy i Urzędem Miasta w Starogardzie Gdańskim, Starogardzkim Centrum Kultury, Domem Przedsiębiorcy w Tczewie, Ochotniczymi Hufcami Pracy, Starogardzkim Klubem Biznesu oraz firmami np. „TCO Trading Company”, Zakładami Farmaceutycznymi Polpharma SA, z fabryką w Starogardzie Gdańskim.

Z powyżej analizy wynika, że zakres współpracy z interesariuszami zewnętrznymi jest identyfikowany i ma przede wszystkim charakter niesformalizowany. Jej zakres, sprowadzający się do różnorodności, systematyczności i kompleksowości współpracy powinien się dalej zdecydowanie rozwijać i być troską władz Uczelni i Wydziału.

Udział poszczególnych grup interesariuszy wewnętrznych w zapewnieniu odpowiednich treści i form kształcenia, składających się na program kształcenia na kierunku *logistyka* ma charakter typowy, jak w większości szkół wyższych. Obejmował on:

- organy statutowe Szkoły i polegał na podejmowaniu stosownych uchwał,
- Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia, w zakresie jego obowiązków,
- Uczelnianą Radę ds. Jakości Kształcenia, w zakresie jej obowiązków,
- Radę Programową Kierunku ds. Jakości Kształcenia, w zakresie jej obowiązków,
- Zespół ds. Analiz Jakości kształcenia, w zakresie jego obowiązków,
- Biuro Karier, w zakresie monitorowania drogi zawodowej absolwentów,
- przedstawicieli Wydziału Społeczno-Gospodarczego w zakresie jego obowiązków,

- kadre naukowo-dydaktyczna i sprowadzał się do jej udziału w ciałach statutowych oraz w procesie opracowywania programu kształcenia.

W procesie kształtowania koncepcji kształcenia wizytowanego kierunku studiów uczestniczą również studenci. Udział studentów, jako grupy interesariuszy wewnętrznych jest zapewniany poprzez pracę w ciałach statutowych Uczelni (koncentruje się na zagadnieniach programowych i kwestiach jakości procesu kształcenia) oraz dokonywanie oceny zajęć dydaktycznych. Samorząd wyraża swoją opinie na temat programów i planów studiów.

Z powyżej analizy wynika, że zakres współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi jest relatywnie szeroki i różnorodny. Tylko w części ma charakter sformalizowany, co potwierdzają protokoły z posiedzeń Rady Programowej PSW, Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia i Rady Programowej Kierunku Logistyka ds. Jakości Kształcenia. Pozostałe spotkania, poza organami kolegialnymi Uczelni nie są sformalizowane.

Reasumując można stwierdzić, że interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni biorą w tworzeniu koncepcji kształcenia. Ich udział w kształtowaniu oferty ma przede wszystkim charakter niesformalizowany a sprowadza się do dyskusji nad realizacją procesu kształcenia i perspektywami rozwoju kierunku. Udział w kształtowaniu celów i efektów kształcenia uznać można za ograniczony.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego - ocena: częściowo **Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych**

1.1) Ocena koncepcji kształcenia na kierunku *logistyka* w Pomorskiej Szkoły Wyższej nie wypada pozytywnie. Identyfikuje się brak tożsamości kierunku, koncepcja kształcenia została określona niejednoznacznie (nie wiadomo, jaki tytuł zawodowy: inżynier czy licencjat i na jakiej podstawie, otrzymują absolwenci tego kierunku studiów) i opisana w sposób zbyt uniwersalny. Misja i strategia Uczelni (brak strategii Wydziału) nie tworzą właściwej podstawy dla rozwoju ocenianego kierunku *logistyka*. Oceniając tak opisaną koncepcję kształcenia dla kierunku *logistyka* z punktu widzenia różnorodności, innowacyjności i elastyczności oferty kształcenia oraz możliwości jej kształtowania należy stwierdzić, że respektuje ona bardzo podstawowy standard w tym zakresie. Sprowadza się do bardzo ograniczonego zbioru działań oraz klasycznych przedsięwzięć w zakresie kształtowania oferty kształcenia.

1.2) Interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni biorą w tworzeniu koncepcji kształcenia. Ich udział w kształtowaniu oferty ma przede wszystkim charakter niesformalizowany, a sprowadza się do dyskusji nad realizacją procesu kształcenia i perspektywami rozwoju kierunku. Udział w kształtowaniu celów i efektów kształcenia uznać można za ograniczony.

Kryterium 2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

2.1)

Uprawnienia do prowadzenia kształcenia na ocenianym kierunku studiów na poziomie studiów pierwszego stopnia na Wydziale Społeczno-Gospodarczym - Uczelnia otrzymała decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w dniu 1 kwietnia 2011 r. nr DNS-WUN-6022-12860-2/SH/11).

Pierwsza rekrutacja na kierunek logistyka odbyła się w roku 2010/2011, przyjęto 62 osoby (Album studenta od numeru 2506 do numeru 2636 zawiera 62 wpisy z datą

rozpoczęcia studiów 1.10.2010 na kierunku logistyka, przemieszane z wpisami na kierunki: politologia oraz pedagogika) **bez posiadania uprawnień do prowadzenia kształcenia**.

Dnia 29 listopada 2010 roku skierowano wniosek do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego o nadanie uprawnień do prowadzenia kształcenia na kierunku logistyka, a było to już po dwóch miesiącach prowadzenia kształcenia. Złożony wniosek do Ministerstwa dotyczył kształcenia na poziomie licencjackich studiów I stopnia.

Uchwała nr 15/2011 Senatu PSW z dnia 29.09.2011 roku w sprawie studiów inżynierskich rozszerza kształcenie na kierunku *logistyka* o możliwość uzyskania tytułu inżyniera w oparciu o modyfikacje programu zaakceptowanego we wniosku przez PKA nie większą niż 30%.

Uchwałą nr 11/2012 z dnia 6 marca 2012 r. Senat - zatwierdził – zgodnie z przepisami Statutu - efekty kształcenia na kierunkach studiów realizowanych w Pomorskiej Szkole Wyższej w Starogardzie Gdańskim zgodnych z krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, w tym dla ocenianego kierunku studiów oraz zatwierdził programy kształcenia dla kierunków studiów rozpoczynających się w roku akademickim 2012/2013.

W czasie wizytacji przedstawiono protokoły z posiedzenia Senatu w czasie którego były zatwierdzone wymienione wyżej dokumenty.

Kierunkowe efekty kształcenia zatwierdzone w powyższej Uchwale 11/2012 dotyczą profilu ogólnoakademickiego i składają się z 16 efektów wiedzy, 13 efektów umiejętności oraz 7 efektów kompetencji społecznych. Kierunkowe efekty są uzupełniane efektami specjalnościowymi, w zakresie wiedzy: 3 efekty, umiejętności 3 efekty, oraz 2 efekty kompetencji społecznych. Łącznie kierunek logistyka opisano za pomocą 44 efektów.

Powyższe kierunkowe efekty kształcenia zostały przypisane do jednego obszaru kształcenia, to jest obszaru nauk społecznych, dziedzina nauk ekonomicznych oraz dwóch dyscyplin: **ekonomia** oraz **nauki o zarządzaniu**. Informacja zawarta w systemie **POL-on** przedstawia, tylko przypisanie do jednej dyscypliny: **ekonomii** dla formy stacjonarnej/niestacjonarnej oraz kończącej się tytułem licencjata/inżyniera.

Powyższe efekty zostały przypisane tylko do jednego obszaru nauk społecznych, a mają prowadzić do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera, co tworzy niespójny zbiór przyporządkowania. Dla następujących kierunkowych efektów błędne przyporządkowania dotyczą:

- K_W02: ma podstawową wiedzę na temat różnych subdziedzin logistyki, obejmującą terminologię, koncepcje teoretyczne oraz metodykę – błędnie przypisano: S1A_W06, S1A_W07 oraz InzA_W03;
- K_W05: zna znaczenie informacji dla realizacji łańcucha dostaw – błędnie przypisano InzA_W03;
- K_W09: ma podstawową wiedzę o różnych rodzajach podmiotów gospodarczych funkcjonujących w sferze logistyki oraz o ich elementach składowych i zachodzących między nimi zależnościach i powiązaniach na szczeblu krajowym i międzynarodowym – błędnie przypisano S1A_W02 i S1A_W03, a powinno być S1A_W08;
- K_W11: Zna podstawowe twierdzenia i prawa rządzące określonymi zjawiskami psychologicznymi oraz zasady etyki zawodowej inżyniera – błędnie przypisano InzA_W03;
- K_W15: posiada elementarną wiedzę z zakresu ekonomiki i polityki transportowej – błędnie przypisano S1A_W06, a powinno być S1A_W03;
- K_U02: Potrafi pozyskiwać dane i wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu logistyki oraz powiązanych z nią dziedzin i dyscyplin naukowych dla potrzeb analizy zjawisk gospodarczych i procesów logistycznych – błędnie przypisano InzA_U02;

- K_U05 : Potrafi zdefiniować strategię logistyczną przedsiębiorstw i określić jej współzależności z innymi strategiami w przedsiębiorstwie – błędnie przypisano S1A_U04 i InzA_U06;
- K_U06: Potrafi posługiwać się narzędziami komputerowego wspomaganie w logistyce – błędnie przypisano InzA_U07;
- K_U09 : Stosuje metody i techniki w zarządzaniu jakością procesów logistycznych – błędnie przypisani S1A_U04, a powinno być S1A_U03 oraz S1A_U07;
- K_U10: Potrafi organizować i realizować działalność logistyczną w podmiotach gospodarczych – błędnie przypisano InzA_U03;

Podobne błędy przypisania do efektów z obszaru nauk dotyczą także specjalnościowych efektów, które uzupełniają kierunkowe efekty kształcenia. Ostatecznie można pozostawić przyporządkowania dla kompetencji inżynierskich tylko dla efektów: inzA_W02, inzA_W03, inzA_U03, inzU05, inzA_K01 oraz inzA_K02. Na ogólną liczbę 15 efektów prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich właściwie przyporządkowano tylko 6 efektów. Głównym błędem w formułowaniu kierunkowych efektów kształcenia jest brak przypisania efektów do obszaru nauk technicznych i wskazania powiązania z dyscyplinami nauk technicznych. Najczęściej są to: transport, budowa i eksploatacja maszyn, informatyka, inżynieria produkcji, itp. Dodatkowe wskazania dyscyplin wymagają zmiany kierunkowych efektów kształcenia i siatki przedmiotów, które by je realizowały.

Przedstawiony zbiór kierunkowych efektów kształcenia dla kierunku *logistyka* nie spełnia §3, ust 2 stanowiącego, że *opis zakładanych efektów kształcenia dla kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera uwzględnia również pełny zakres efektów kształcenia dla studiów o profilu ogólnoakademickim lub praktycznym, prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich* rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia.

Ocena spójności kierunkowych efektów kształcenia z przedmiotowymi efektami kształcenia wskazuje na duże niezrozumienie formy opisu sylwetki absolwenta za pomocą listy efektów wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Przykładowe sprzeczności w formułowaniu listy efektów i ich przypisywaniu do efektów prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera. Poniższa lista przedmiotów nie zrealizuje następujących efektów:

- Ekonomia – nie zrealizuje efektu: inzA_w02, inzA_U02;
- Elementy prawa gospodarczego – nie zrealizuje efektu: inzA_U02;
- Podstawy zarządzania – nie zrealizuje efektu: inzA_W04, inzA_U02, inzA_U03;
- Podstawy finansów – nie zrealizuje efektu: inzA_W02, inzA_W03, inzA_U02;
- Marketing – nie zrealizuje efektu: inzA_W02, inzA_W03, inzA_U02;
- Etyka zawodowa – nie zrealizuje efektu: inzA_W03;
- Socjologia ogólna/psychologia – nie zrealizuje efektu: inzA_W04;
- Podstawy nauki o przedsiębiorstwie – nie zrealizuje efektu: inzA_W02, inzA_U02, inzA_U03;
- Ekonomia przedsiębiorstw – nie zrealizuje efektu: inzA_W02, inzA_W03, inzA_W04, inzA_U02, inzA_U06;
- Procesy finansowe w przedsiębiorstwie – nie zrealizuje efektu: inzA_W03;
- Analiza strategiczna – nie zrealizuje efektu: inzA_W02, inzA_W03, inzA_W04, inzA_U02;
- Strategia rozwoju przedsiębiorstwa – nie zrealizuje efektu: inzA_W02, inzA_W03, inzA_W04, inzA_U02, inzA_U06;
- Metody i techniki pracy kierowniczej – nie zrealizuje efektu: inzA_W03;
- Inwestycje w kapitał ludzki – nie zrealizuje efektu: inzA_W04, inzA_U06;
- Negocjacje w logistyce – nie zrealizuje efektu: inzA_U06;
- Elementy prawa celnego – nie zrealizuje efektu: inzA_W03, inzA_U02;

- Umowy w obrocie cywilno-prawnym – nie zrealizuje efektu: inzA_U03.

Powyższe przykłady świadczą o niezrozumieniu definiowania efektów kształcenia i ich wzajemnych odniesień do Krajowych Ram Kwalifikacji. Powyższa lista przykładów tylko niewłaściwego przypisania efektów prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich może być rozszerzona o kierunkowe efekty z obszaru nauk społecznych. Podstawowym błędem w definiowaniu efektów prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich jest brak przypisania kierunku do wybranej dyscypliny z obszaru nauk technicznych. Wprowadzenie takiej dyscypliny wymaga zmodyfikowania listy przedmiotów na typowo techniczne/inżynierskie. Przedstawiony w programie zbiór przedmiotowych efektów kształcenia związanych z obszarem nauk społecznych nie jest spójny z opisem kompetencji prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera.

Praktyki zawodowe realizowane są w wymiarze 4 tygodni (20 dni roboczych) w wycenie 2 punktów ECTS, co oznacza od 50 do 60 godzin, czyli na jeden dzień praktyki przypada od 2 do 3 godzin. Tak krótki wymiar praktyki uniemożliwia zapoznanie się ze wskazanymi w sylabusie 16 tematami wypełniającymi treść praktyki zawodowej. Tak krótki czas praktyki nie gwarantuje, że student osiągnie zakładany efekt umiejętności *Potrafi samodzielnie wykonywać obowiązki zawodowe na stanowisku pracy*.

2.2).

Opis przedmiotowych efektów kształcenia jest zawarty w sylabusach, które są studentom udostępniane i omawiane na pierwszych zajęciach przez nauczycieli akademickich. Brak innej formy udostępniania sylabusów.

Część przedmiotowych efektów kształcenia ma charakter bardzo ogólny i szeroki, a co za tym idzie trudny do zweryfikowania czy został dany efekt osiągnięty. Na przykład przedmiot:

- *Technologie informatyczne*: efekt umiejętności *Potrafi posługiwać się narzędziami komputerowego wspomaganie w logistyce*, jeżeli realizowane treści dotyczą tylko zagadnień dotyczących MS Office (wygasła licencja na MS Office – patrz kryterium 5), bez posługiwania się jakimkolwiek innymi „narzędziami komputerowego wspomaganie w logistyce”, to efekt nie będzie zrealizowany.

- *Informatyczne systemy zarządzania*: przedmiotowe efekty *Potrafi zdefiniować strategię logistyczna przedsiębiorstwa i określić jej współzależności z innymi strategiami (np. strategią informatyzacji) w przedsiębiorstwie; Potrafi posługiwać się narzędziami komputerowego wspomaganie w logistyce oraz umie dobrać systemy informatyczne wspomagające procesy podejmowania decyzji na różnych poziomach zarządzania w organizacji gospodarczej*. Realizację tych efektów wspomaga tylko wykład z prezentacjami multimedialnymi (10h) oraz ćwiczenia (16h) z realizacją grupowych prezentacji poszczególnych systemów. Brak zajęć przy komputerach nie pozwoli zdobyć wskazanych umiejętności.

- *Wykorzystanie informatyki w zarządzaniu flota samochodową*: realizowany jest w formie 10 godzinowego wykładu (2 ECTS). Przedmiotowe efekty mają charakter bardzo ogólny: *Zna główne obszary informatyzacji logistyki, transportu i spedycji oraz rodzaje telematycznych systemów transportowych, Objaśnia korzyści ze stosowania Inteligentnych Systemów Transportu (ITS) oraz wskazuje przewidywane tendencje rozwojowe telematiki transportowej*. Treści przedmiotu związane są z tematami: Telematyka w transporcie (3h), Inteligentne Systemy Transportu (3h). Bardzo szeroki zakres tematyczny jest realizowany na 10h wykładu, a formą weryfikacji jest egzamin pisemny w formie testu jednokrotnego wyboru (przykładowy zestaw pytań egzaminacyjnych nie został udostępniony Zespołowi wizytującemu), a dla chętnych esej.

- *Informatyczne programy finansowe*: przedmiotowe efekty niemożliwe do zweryfikowania poprzez 15h ćwiczenia, pracą z MS Excel (5h), demo FK (4h), demo Płace (4h) o następujące treści: *Student dysponuje wiedzą z zakresu wykorzystania techniki komputerowej w obszarze rachunkowości i finansów; Zna zasady oceny funkcjonalności i użyteczności oprogramowania*

księgowego; *Student potrafi ocenić funkcjonalność systemu komputerowego w zakresie informatyki księgowej i finansowej.* Uczelnia dysponuje tylko oprogramowaniem demo firmy SAGE Symfonia.

- *Rachunkowość skomputeryzowana:* przedmiotowe efekty niemożliwe do zweryfikowania poprzez wykład 15h (brak treści) oraz ćwiczenia (16h), w tym tematy, pracą z MS Excel (10h), demo FK (8h), demo Płace (8h) o następujące treści: *Ma wiedzę z zakresu metod ocen skuteczności stosowania rozwiązań informatycznych w logistyce; Student potrafi ocenić funkcjonalność systemu komputerowego w zakresie informacji księgowej.* Uczelnia dysponuje tylko oprogramowaniem demo firmy SAGE Symfonia.

- *Informatyka w logistyce:* przedmiotowe efekty niemożliwe do osiągnięcia bez pracy z systemami komputerowymi (wykład z prezentacjami multimedialnymi 15h, ćwiczenia audytoryjne 15h), a dotyczy to efektu: *Potrafi posługiwać się narzędziami komputerowego wspomagania w logistyce.*

- *Grafika inżynierska:* ćwiczenia w laboratorium komputerowym 15h; Według sylabusu zajęcia powinny być realizowane z wykorzystaniem oprogramowania GstarCAD. Przedmiotowe efekty sformułowane są bardzo szeroko: *Zna narzędzia informatyczne wspomagające realizację zadań typowych dla działalności inżynierskiej, w zakresie logistyki; Zna metody i narzędzia przetwarzania danych, charakteryzuje etapy tworzenia wirtualnych modeli cyfrowych w systemach CAD; Potrafi opracować dokumentację dotyczącą realizacja zadania inżynierskiego,* a ich weryfikacja następuje poprzez wykonanie projektu grupowego. Przykładowych zaliczeniowych prac studenckich nie przedstawiono w czasie wizytacji. Osiągnięcie tych efektów przy tym nakładzie pracy jest niemożliwe.

Przykładów bardzo szeroko sformułowanych efektów kształcenia jest więcej i dotyczą między innymi przedmiotów: *Zarządzanie ryzykiem w logistyce; Systemy zarządzania bezpieczeństwem pracy; Analiza strategiczna; Inżynieria systemowa i analiza systemowa,* co powoduje, że są one nie sprawdzalne, trudne do zweryfikowania czy zostały osiągnięte.

W ocenie studentów efekty kształcenia są sformułowane w sposób przejrzysty i zrozumiały. Nauczyciele akademicy zapoznają studentów z efektami kształcenia oraz zasadami oceny podczas pierwszych zajęć. Studenci wyrazili opinię, że informacje, które otrzymują, są następnie konsekwentnie realizowane.

2.3)

Okresem zaliczeniowym jest semestr, ogólna skala oceny jest zawarta w regulaminie studiów. Informacja dotycząca weryfikacji przedmiotowych efektów kształcenia znajduje się w sylabusach w części „Metody weryfikacji i walidacji efektów kształcenia”. Ta część opracowana jest w formie tabelarycznej. Zbiór efektów kształcenia jest weryfikowany poprzez wskazanie „Metod weryfikacji i dokumentacji” W tym zakresie stosowane są takie metody weryfikacji, jak: egzamin pisemny, pisemne prace zaliczeniowe, dyskusja, test zaliczeniowy, prezentacja, zespołowa praca pisemna, opracowanie projektu, itd. Ta część sylabusu obejmuje metody weryfikacji wszystkich kategorii efektów kształcenia, bez podziału na sposoby weryfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Dobór metod nie zbyt dobrze uwzględnia specyfikę przedmiotu oraz formy zajęć.

Dokumentacja toku studiów związana z potwierdzeniem uzyskania przez studenta zakładanych efektów kształcenia i kwalifikacji, tj. protokoły egzaminacyjne, karty okresowych osiągnięć studenta oraz dyplomy prowadzona jest prawidłowo.

Natomiast w suplementach w przypadku studiów I stopnia:

- *W pkt. 2 - Informacje o dyplomie ust. 2.3 i 2.4 – Nazwa i status Uczelni – wskazane byłoby określenie statusu Uczelni zgodnie z wymaganiami ustawy, tj. „niepubliczna Uczelnia zawodowa”, oraz zamieszczenie informacji, na podstawie jakiej ustawy funkcjonuje obecnie Uczelnia*

- W pkt. 5 – *Informacje o uprawnieniach posiadacza dyplomu – ust. 5.1 – wskazane jest wpisywanie określeń zgodnych z ustawą, tj. możliwość ubiegania się o przyjęcie na studia drugiego stopnia – a nie jak to wpisuje Uczelnia – „uzupełniające studia magisterskie”.*

Przechowywanie efektów kształcenia. W Pomorskiej Szkole Wyższej obowiązują zapisy „Instrukcji kancelaryjnej” wprowadzonej Zarządzeniem nr 4 Rektora z dnia 15 października 2014 r. określające zasady postępowania, mające zapewnić sprawne i szybkie wykonywane czynności kancelaryjnych. Ponadto Instrukcja określa zasady przechowywania i postępowania z aktami w toku bieżącej pracy w komórkach organizacyjnych. Po upływie 2 lat, tj. po obronie, akta przekazywane są do archiwum Uczelnianego.

Wskazane byłoby opracowanie odrębnej instrukcji archiwalnej określającej tryb przekazywania dokumentacji do Archiwum.

W czasie wizytacji poinformowano, iż dokumentacja potwierdzająca uzyskanie zakładanych efektów kształcenia jest przechowywana u prowadzących poszczególne zajęcia dydaktyczne. *Wskazane jest określenie zasad archiwizowania dokumentacji potwierdzającej uzyskanie zakładanych efektów kształcenia oraz ustalenie okresu ich przechowywania.* Zbiór przykładowych prac egzaminacyjnych, zaliczeniowych i projektowych przygotowany do wglądu dla Zespołu Oceniającego w dniach wizytacji dotyczył zaledwie 30% przedmiotów, co utrudniało dokonanie oceny.

Szczegółowe opinie o metodach weryfikacji z poszczególnych przedmiotów zawarto w załączniku. Brak przykładowych testów i pytań z większości przedmiotów uniemożliwił ocenę poziomu osiągniętych efektów kształcenia.

W ocenie studentów system oceny jest przejrzysty i zrozumiały. W opinii studentów sprawdzalność zakładanych efektów kształcenia jest realna do zrealizowania podczas wszystkich przedmiotów na każdym etapie kształcenia. Zasady oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia są studentom przedstawiane przez nauczycieli akademickich podczas poszczególnych zajęć. Dodatkowo studenci mają dostęp do ogłoszeń za pośrednictwem strony internetowej Uczelni.

Pomiar i ocena efektów kształcenia dokonywana jest poprzez realizację zakładanego programu studiów, w tym procesu dyplomowania. Proces dyplomowania jest wspierany przez seminarium dyplomowe realizowane w 3 ostatnich semestrach po 20 godzin (łącznie 60 godzin). Zakończone i obronione prace inżynierskie, stanowiące element egzaminu końcowego studiów inżynierskich w roku 2013/2014 obejmowały swoim zasięgiem tematy spoza elementów inżynierskich i nie były związane z kierunkiem logistyka. Poniższe przykłady tytułów prac inżynierskich ilustrują zagadnienie braku realizacji kierunkowych efektów kształcenia:

1. Źródło finansowania małych i średnich przedsiębiorstw na przykładzie oferty Grupy Kapitałowej Banku BG SA;
2. Leasing jako alternatywa do kredytów bankowych. Forma finansowania inwestycji małego przedsiębiorstwa na przykładzie oferty grupy Getin.
3. Działalność franchisingowa na przykładzie sieci gastronomicznej McDonald w Starogardzie Gdańskim;
4. Analiza finansowa jako narzędzie oceny sytuacji finansowej przedsiębiorstwa na przykładzie PPHU „Stopol” w latach 2011-2012;
5. Analiza finansowa jako instrument oceny procesów logistycznych na przykładzie Spółdzielni Inwalidów „Pomorzanka” w Starogardzie Gdańskim;
6. Analiza finansowa przedsiębiorstwa na przykładzie spółki akcyjnej Wawel SA w latach 2011-2012;
7. Fundusz PFRON jako przykład finansowania w początkowym etapie rozwoju mikroprzedsiębiorstw;
8. Formy opodatkowania dochodów małego przedsiębiorcy w Polsce i ich wpływ na wysokość obciążeń podatkowych na przykładzie NZOZ Centrum Stomatologicznego z Gdańska;

9. Karta podatkowa jako forma opodatkowania dochodu mikroprzedsiębiorstwa na przykładzie firmy TAXI MIX;
10. Analiza finansowa spółki giełdowej WAWEL SA.
11. Sposoby finansowania działalności małych przedsiębiorstw na przykładzie „Stacji Kontroli Pojazdów Ryszard Kupka”;
12. Działalność produkcyjna Fabryki Mebli Okrętowych FAMOS Sp. Z o.o. w Starogardzie Gdańskim;
13. Wykorzystanie funduszy strukturalnych UE w rozwoju gminy Subkowy;
14. Działalność producenta okien i drzwi „Dovista Polska sp. Z o.o.” w Wędkowicach gmina Swaróżyn;
15. Ocena kondycji finansowej przedsiębiorstwa na podstawie sprawozdania finansowego FAMA Sp. z o. o.;
16. Ocena kondycji finansowej przedsiębiorstwa Mikrotyk S.A.;
17. Sprawozdawczość skonsolidowana grupy kapitałowej na przykładzie MO-BRUK SA;
18. Dochody budżetu gminy wiejskiej na przykładzie gminy Zblewo w latach 2012-2013;
19. Sytuacja finansowa przedsiębiorstwa na przykładzie Rolls-Royce Marine Poland w Gniewie w latach 2006-2011 w kontekście międzynarodowym;
20. Sprawozdawczość finansowa Spółdzielni Mieszkaniowej „Kociewie”;
21. Analiza kondycji finansowej przedsiębiorstwa;
22. Charakterystyka funkcjonowania oraz produktów Przedsiębiorstwa Usługowo-Handlowego Skwierz – Instal;
23. Produkty podmiotu gospodarczego Ciecholewski Wentylacje Sp. z o.o. w Koźminie;
24. Produkty podmiotu gospodarczego Okland Sp. z o.o. w Rokitykach;
25. Funkcjonowanie przedsiębiorstwa Iglotex SA w Skórczu;
26. Istota funkcjonowania Neonet SA we Wrocławiu;
27. Funkcjonowanie Kinna Production Sp. z o.o. Sp. Komandytowa

Powyższe przykłady to ponad 50% wszystkich obronionych prac, które posiadają dwie wady: nie są związane z kierunkiem studiów *logistyka* i nie posiadają cech pracy inżynierskiej. Pozostałe prace są tematycznie związane z kierunkiem *logistyka*, ale nie posiadają cech pracy inżynierskich. Tylko w kilku przypadkach można doszukiwać się pogłębionych analiz dotyczących zmian organizacyjnych mających charakter usprawnień toków produkcji czy dystrybucji.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Wylosowane prace dyplomowe posiadały dwie zasadnicze wady nie były związane z kierunkiem studiów *logistyka* i nie miały charakteru inżynierskiego. Tematyka związana z kierunkiem finanse i rachunkowość. W kilku przypadkach stwierdzono identyczne (kopie) recenzji, co świadczy o nie etycznym zachowaniu recenzentów. Otwarty System Antyplagiatowy (OSA) wskazał na przykładzie jeden pracy, że występują nieuprawnione zapożyczenia tekstu, co dyskwalifikuje powyższą pracę z procesu promowania (szczegóły w Załączniku nr 4).

Uczelnia identyfikuje przyczyny odsiewu i wskazuje, że różnice między liczbą studentów rozpoczynających naukę a liczbą absolwentów wynikają z naturalnej selekcji w trakcie studiów. Powody skreśleń z list studentów wynikają z Regulaminu studiów i należą do nich: rezygnacje bez uzasadnienia, rezygnacje z powodu wyjazdu za granicę (bardzo często z powodu braku środków finansowych), niepodejście do egzaminów i zaliczeń, brak opłat związanych z odbywaniem studiów, niezłożenie w terminie pracy dyplomowej lub egzaminu dyplomowego. Dla pierwszego naboru w roku 2010 wynoszącego 62 studentów, studia w 2014 r. ukończyło 52 studentów, co oznacza odsiew na przestrzeni całego 4 letniego cyklu kształcenia około 15%.

Prawidłowości pomiaru efektów kształcenia dokonuje się m.in. poprzez analizę wystawianych ocen. Analiza ocen z ostatniej sesji egzaminacyjnej (sesja letnia 2013/2014) dla kierunku *logistyka* nie wskazuje na żadne tendencje do zawyżania (zaniżania) ocen. Struktura wystawianych ocen na studiach niestacjonarnych jest następująca: największy odsetek stanowią oceny bardzo dobre (31,3%), później dobre (21,33%), dostateczne (19,86%,) dobre plus (12,98%) oraz dostateczne plus (10,3%). Struktura ocen z sesji na kierunku *logistyka* wskazuje na zjawiska nieprawidłowe, to jest zawyżania ocen, prawie 2/3 ocen to oceny dobre lub wyżej.

Tablica. Struktura ocen z egzaminów i ocen z dyplomu.

Oceny	2	3	3+	4	4+	5	Razem
	86	407	211	437	266	642	2049
Egzaminy	4.20%	19.86%	10.30%	21.33%	12.98%	31.33%	100%
	-	-	10	16	22	4	52
Dyplom	-	-	19.23%	30.77%	42.31%	7.69%	100%

Oceny końcowe studiów także posiadają tendencję zawyżania ocen, ponieważ dokładnie 50% ocen to 5 i 4+.

2.4)

Monitorowanie karier zawodowych absolwentów jest zadaniem Biura Karier Pomorskiej Szkoły Wyższej, które zostało powołane na mocy Uchwały nr 7/2011 Senatu PSW z dnia 23 lutego 2011 roku w sprawie zatwierdzenia działalności na Uczelni Biura Karier.

Badanie ankietowe w formie papierowej przeprowadzane zostało w powiązaniu z formalnym zakończeniem studiów. Nie przeprowadzono ewaluacji wyników ankiet. Badania dotyczące karier zawodowych absolwentów są zaplanowane po sześciu miesiącach oraz trzech i pięciu latach od ich ukończenia.

Ze względu na bardzo niski lub zerowy stopień informacji zwrotnej, która mogłaby zostać uznana za rzetelną i wiarygodną, do tej pory nie wykorzystywano wyników monitorowania losów absolwentów do doskonalenia jakości procesu kształcenia.

Studenci posiadają wiedzę na temat przeprowadzanego badania oraz jego celu. Ich zdaniem badanie losów zawodowych absolwentów może przynieść Uczelni wiele korzyści

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego - ocena: częściowo

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

2.1) Kierunkowe efekty kształcenia zostały przypisane do dyscyplin: ekonomia i nauki o zarządzaniu, co nie tworzy spójnego zbioru efektów prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera. Podstawowym błędem w definiowaniu efektów prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich jest brak przypisania kierunku do wybranej dyscypliny z obszaru nauk technicznych. Wprowadzenie takiej dyscypliny wymaga zmodyfikowania listy przedmiotów na typowe techniczne/inżynierskie.

Przedstawiony zbiór kierunkowych efektów kształcenia dla kierunku *logistyka* nie spełnia § 3, ust 2 w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia stanowiącego, że *opis zakładanych efektów kształcenia dla kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera uwzględnia również pełny zakres efektów kształcenia dla studiów o profilu ogólnoakademickim lub praktycznym, prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich*

2.2) Opis przedmiotowych efektów kształcenia jest zawarty w sylabusach, które są omawiane na pierwszych zajęciach przez nauczycieli akademickich. Brak innej formy udostępniania sylabusów. Część przedmiotowych efektów kształcenia ma charakter

bardzo ogólny i szeroki, a co za tym idzie trudny do zweryfikowania czy dany efekt został osiągnięty.

2.3) W oparciu o analizę istniejącego opisu zasad systemu oceniania oraz opisy zawarte w sylabusach przedmiotów można stwierdzić, że nie istnieje możliwość weryfikacji zakładanych efektów przedmiotowych, a tym samym powiązanych z tymi efektami, efektów kierunkowych. Przedmiotowe efekty kształcenia są sformułowane bardzo szeroko. Proces dyplomowania na kierunku *logistyka* odbywa się nieprawidłowo, Szczegółowa analiza prac inżynierskich pozwala wskazać, że ponad 50% wszystkich obronionych prac posiada dwie wady: nie są związane z kierunkiem studiów *logistyka* i nie posiadają cech pracy inżynierskiej, dlatego nie powinny być podstawą do promowania na tym ocenianym kierunku. Pozostałe 50% prace są tematycznie związane z kierunkiem *logistyka*, ale nie posiadają cech pracy inżynierskich. Oznacza, to brak możliwości weryfikowania efektów inżynierskich poprzez pracę dyplomową.

2.4) Monitorowanie karier zawodowych absolwentów jest zadaniem Biura Karier. Nie przeprowadzono ewaluacji wyników ankiet ze względu na niski poziom zwrotności. Do tej pory nie wykorzystywano wyników monitorowania losów absolwentów do doskonalenia jakości procesu kształcenia.

Kryterium 3. Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

3.1)

Plany studiów i programy kształcenia były przedmiotem obrad Senatu, w których uczestniczyli studenci. Wszystkie zmiany w planach studiów i programach kształcenia wynikające ze zmian w przepisach prawa (tj. np. dostosowanie planów i programów do obowiązujących standardów, utworzenie nowych specjalności), a także doskonalenia procesu kształcenia do zmieniających się potrzeb wewnętrznych odbywają się zgodnie z przyjętą w Uczelni procedurą, tj. przez Senat.

1. Uchwała nr 12/2010 Senatu PSW z dnia 30 września 2010 roku – Program nauczania na rok 2010/2011.

2. Uchwała nr 10/2011 Senatu PSW z dnia 29 września 2011 roku – Program nauczania na rok 2011/2012.

3. Uchwała nr 11/2012 Senatu PSW z dnia 6 marca 2012 roku – Opis efektów - Załącznik 1a, Plan studiów (cykl 2012-2016) – Załącznik 3a.

4. Uchwałą nr 6/2013 Senatu PSW z dnia 30 stycznia 2013 r – Program kształcenia dla kierunków studiów rozpoczynających się w roku akademickim 2013/2014,

5. Uchwała nr 6/2014 Senatu PSW z dnia 5 marca 2014 r. – Program kształcenia dla kierunków studiów rozpoczynających się w roku akademicki 2014/2015.

W czasie wizytacji przedstawiono protokoły z ostatnich posiedzeń Senatu wraz z listami obecności, w czasie których były zatwierdzone dokumenty z lat 2014 i 2015. W posiedzeniach tych organów nie uczestniczyli interesariusze zewnętrzni.

Przedstawiony dokument pn. „Program studiów” zawiera elementy opisu programu kształcenia, w tym wskaźniki ilościowe opisujące program studiów oraz macierze efektów kształcenia.

Program studiów na kierunku *logistyka* prowadzony przez Wydział Społeczno-Gospodarczy obejmuje inżynierskie studia I stopnia, realizowane w formie studiów niestacjonarnych o profilu praktycznym. Program studiów obejmuje kilka grup przedmiotów o następujących nazwach modułów: Moduł przygotowawczy, Moduł przedmiotów: funkcjonowanie logistyki w przedsiębiorstwie, Moduł przedmiotów: organizacja łańcucha dostaw, Moduł przedmiotów ogólnospołecznych, Moduł badawczy, Moduł sprawnościowy,

Moduł specjalnościowy, Moduł przedmiotów fakultatywnych: przedmioty z zakresu nauk podstawowych, przedmioty o charakterze praktycznym, przedmioty ogólnouczelniane, przedmioty do wyboru przez studenta oraz specjalnościowe.

Kształcenie na inżynierskich studiach I stopnia trwa 7 semestrów i obejmuje łącznie 1516 godz. (213 ECTS) na studiach niestacjonarnych. Przyjęta w toku studiów liczba semestrów jest zgodna z wymogami ustawowymi, a godzinowy wymiar programu studiów jest wystarczający do osiągnięcia założonych dla kierunku efektów kształcenia.

Przedmioty o statusie treści nauk podstawowych to m.in.: Matematyka, Ekonomia, Elementy prawa gospodarczego, Podstawy zarządzania, Bezpieczeństwo i higiena pracy, Ochrona własności intelektualnej, Statystyka, Podstawy finansów, Rachunkowość, Marketing, Etyka zawodowa oraz Fizyka. Przedmioty o statusie ogólnospołecznych to: Logika lub Filozofia, Socjologia ogólna lub Psychologia oraz Historia gospodarcza lub Geografia gospodarcza. Moduł badawczy zawiera: Seminarium dyplomowe, Praktyka zawodowa oraz Praktycy biznesu, a Moduł sprawnościowy: Języki obce oraz Technologie informacyjne. Nazwy powyższych modułów (badawczy, sprawnościowy) nie wskazują na zawartość przedmiotów.

Oferta kształcenia na kierunku logistyka – inżynierska oferuje dwie specjalności:

- **Logistyka w przedsiębiorstwie.** Specjalność ta zawiera przedmioty: Podstawy nauki o przedsiębiorstwie, Ekonomia przedsiębiorstw, Procesy finansowe w przedsiębiorstwie, Systemy informatyczne zarządzania, Analiza strategiczna, Strategia rozwoju przedsiębiorstw, Informatyka w logistyce, Grafika inżynierska oraz Gospodarka materiałowa i magazynowanie.

- **Zarządzanie finansami i rachunkowość w logistyce.** Specjalność ta zawiera przedmioty specjalnościowe: Podstawy nauki o przedsiębiorstwie, Analiza ekonomiczna, Międzynarodowe standardy rachunkowości, Koszty w logistyce, Rachunkowość skomputeryzowana, Controlling w zarządzaniu finansami w przedsiębiorstwie, Informatyka w logistyce, Informatyczne programy finansowe, Metody wyceny projektów gospodarczych.

Specjalność *Zarządzanie finansami i rachunkowości w logistyce* w bardzo nikłym stopniu realizuje efekty prowadzące do osiągnięcia kompetencji inżynierskich.

Program studiów jest niewystarczająco nasycony przedmiotami dającymi podstawy do kompetencji inżynierskich. Do przedmiotów o charakterze inżynierskim należałyby m.in. Matematyka, Fizyka, Grafika inżynierska, Infrastruktura logistyczna, Projektowanie procesów, Inżynieria systemowa i analiza systemowa, Technologie informacyjne, Informatyka w logistyce, Wykorzystanie informatyki w zarządzaniu flotą samochodów oraz Systemy zarządzania bezpieczeństwem pracy, gdyby treści kształcenia wskazywały na obszar nauk technicznych. Tylko w niewielkim stopniu przedmiotowe efekty kształcenia i realizowane treści są z obszaru nauk technicznych, co powoduje, że zbiór efektów kształcenia prowadzących do osiągnięcia kompetencji inżynierskich nie zostanie osiągnięty.

Wśród 52 studentów kończących studia w 2014 roku 8 osób zdecydowało kończyć się studia po 6 semestrach nauki z tytułem licencjata. Senat PSW nie uchwalił efektów kształcenia, a także programu kształcenia, które prowadzą do uzyskania tytułu licencjata. Według informacji zawartych na stronie internetowej Uczelni wynika, że student po II roku studiów musi zadeklarować chęć ukończenia studiów z tytułem licencjata po 6 semestrach, a realizowana siatka przedmiotowa jest w wymiarze 6 semestrów identyczna z siatką dla trybu inżynierskiego, co wynikało z porównania suplementów do dyplomów zrealizowanych przedmiotów na ścieżce inżynierskiej z ścieżką licencjacką.

Należy domniemywać, że przedmioty realizowane na 7 semestrze wypełniają realizację kompetencji inżynierskich. Do tych przedmiotów na 7 semestrze należą: Fizyka, Seminarium dyplomowe, oraz specjalnościowe: Informatyka w logistyce, Informatyczne programy finansowe, Metody wyceny projektów gospodarczych, a na drugiej specjalności: Wykorzystanie informatyki w zarządzaniu flotą samochodów, Elementy prawa celnego, Systemy zarządzania bezpieczeństwem pracy.

W piśmie z dnia 4 maja Rektor Pomorskiej Szkoły Wyższej w Starogardzie Gdańskim skierowanym do Przewodniczącego Zespołu Wizytującego PKA prezentuje podjęte działania naprawcze/doskonalące w obszarze jakości kształcenia w Uczelni, dotyczące kierunku *logistyka*. Wśród tych działań przedstawiono:

- Uchwałę Senatu Nr 8/2015 z dnia 28 kwietnia 2015 roku Senatu Pomorskiej Szkoły Wyższej w Starogardzie Gdańskim w sprawie zatwierdzenia zmiany programu studiów na kierunku Logistyka, gdzie uchwała się *Zmianę programu studiów na kierunku Logistyka w ten sposób, że uchwała się nowy program licencjackich studiów 6 semestralnych*. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.
- Uchwałę Nr 9/2015 z dnia 28 kwietnia 2015 roku Senatu Pomorskiej Szkoły Wyższej w Starogardzie Gdańskim w sprawie zatwierdzenia zmiany studiów inżynierskich na licencjackie, gdzie: 1. Zmianę studiów inżynierskich na licencjackie, 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia,
- Uchwałę Nr 10/2015 z dnia 28 kwietnia 2015 roku Senatu Pomorskiej Szkoły Wyższej w Starogardzie Gdańskim w sprawie likwidacji specjalności „Zarządzanie finansami i rachunkowość w logistyce”, gdzie uchwalono: 1. Likwidację specjalności „Zarządzanie finansami i rachunkowość w logistyce”, 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia,
- Uchwałę Nr 11/2015 z dnia 28 kwietnia 2015 roku Senatu Pomorskiej Szkoły Wyższej w Starogardzie Gdańskim w sprawie utworzenia nowej specjalności na kierunku Logistyka, gdzie uchwała: 1. Utworzenie nowej specjalności Transport i spedycja na kierunku Logistyka, 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

W powyższych uchwałach nie wskazano żadnych załączników, które wprowadzałyby konkretne działania w zmianie programu.

Do korespondencji od Rektora PSW z dnia 4 maja 2015 dołączono pliki z dokumentami::

- opis efektów kształcenia Logistyka lic. 2012,
- opis efektów kształcenia Logistyka lic. 2013,
- opis efektów kształcenia Logistyka lic. 2014,
- matryca – logistyka 2012-2015 lic.,
- matryca – logistyka 2013-2016 lic.,
- matryca – logistyka 2014-2017 lic.,
- plan studiów licencjat 2012-2015,
- plan studiów licencjat 2013-2016,
- plan studiów licencjat 2014-2017,

Analiza porównawcza z programem kształcenia dla inżynierskiej ścieżki studiów I stopnia kierunku *logistyka* zawartym w Raporcie Samooceny dla cyklu 2014-2018 pozwala na stwierdzenie następujących zmian. W opisie kierunkowych efektów kształcenia pozostawiono wszystkie efekty kształcenia w identycznym brzmieniu, tylko w ich przypisaniu pominięto efekty związane z uzyskaniem kompetencji inżynierskich, to jest z Załącznika nr 9. W planie studiów pominięto przedmioty z semestru VII.

Nie przedstawiono informacji związanych z obecnie prowadzonym kształceniem na roku III (dla cyklu 2012-2016), na roku II (dla cyklu 2013-2017) oraz dla studentów roku I (dla cyklu 2014-2018). Czy powyższe Uchwały oznaczają przeniesienie studentów na ścieżkę licencjacką, czy kontynuację kształcenia na studiach inżynierskich?.

We wszystkich tych programach dalej występuje zlikwidowana specjalność Uchwałą nr 10/2015, która nie powinna być oferowana dla cyklu 2013-2017 oraz 2014-2018, ponieważ przedmioty specjalnościowe realizowane są od 3 roku studiów. Nie przedstawiono efektów specjalnościowych efektów kształcenia dla nowo utworzonej specjalności Uchwałą nr 11/2015, ani także siatki przedmiotowej i sylabusów dla nowo tworzonych przedmiotów.

Nie przedstawiono zmienionej rekrutacyjnej Uchwały Senatu PSW na rok akademicki 2015/2016, wskazującej, że odbywa się rekrutacja na studia licencjackie, a studia inżynierskie zostały zlikwidowane. Na oficjalnej stronie internetowej Pomorskiej Szkoły Wyższej (adres

internetowy zamieszczony w systemie POL-on, <http://www.psw.stg.pl>) dalej w informacjach dla kandydatów można znaleźć informacje o prowadzonym naborze na studia inżynierskie na kierunku logistyka. Jedyną zmianą to zmiana specjalności z *Zarządzania finansami i rachunkowość w logistyce* na specjalność *Transport i spedycja*, ale dalej jako studia inżynierskie. Powyższy opis działań nie wyczerpuje rozwiązań zadeklarowanych w podjętych Uchwałach nr 8, 9, 10 oraz 11 z dnia 28 kwietnia 2015 roku.

Ocena obecnie realizowanego programu kształcenia nie umożliwia osiągnięcia każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia, a także uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. Poniższe przykłady opisów przedmiotów zawartych w sylabusach potwierdzają powyższy wniosek.

Przedmiot *fizyka* realizuje tematy w formie wykładu z prezentacją multimedialną dla tematów:

- I. Prawa fizyki (prawa zachowania, teorie fizyczne, komputer a teoria fizyczna) – wykłady 4 godz.
- II. Modelowanie procesów fizycznych – wykłady 2 godz.
- III. Kinematyka punktu materialnego – wykłady 2 godz.
- IV. Kinematyka bryły sztywnej i dynamika – wykłady 2 godz.
- V. Grawitacja – wykłady 2 godz.
- VI. Drgania i fale – wykłady 2 godz.
- VII. Mechanika ośrodków ciągłych – wykłady 2 godz.
- VIII. Mechanika cieczy i gazów – wykłady 2 godz.

Problematyka ćwiczeń realizowana jest w formie audytoryjnej, bez laboratorium:

- I. Prawa fizyki (prawa zachowania, teorie fizyczne, komputer a teoria fizyczna) – ćwiczenia 2 godz.
- II. Modelowanie procesów fizycznych – ćwiczenia 2 godz.
- III. Kinematyka punktu materialnego – ćwiczenia 2 godz.
- IV. Kinematyka bryły sztywnej i dynamika – ćwiczenia 2 godz.

Brak tematów z zakresu Prądu elektrycznego, pola magnetycznego, Głównym celem przedmiotu powinno być nabycie umiejętności z zakresu pomiaru podstawowych wielkości fizycznych, to jest z zakresu metrologii. Egzamin pisemny jako forma weryfikacji wiedzy i umiejętności – brak przykładowych zestawów do weryfikacji przez Zespół w czasie wizytacji.

- *Wykorzystanie informatyki w zarządzaniu flotą samochodową*: realizowany jest tylko w formie 10 godzinnego wykładu (2 ECTS) i 10 godzin ćwiczeń (1 ECTS). Treści przedmiotu związane są z tematami: Telematyka w transporcie (3h), Inteligentne Systemy Transportu (3h), a Zastosowanie Solvera MS Excel do zarządzania procesami transportowymi (4h) jest uzupełnione ćwiczeniami z zakresu: Zarządzanie flotą samochodów (2.5h), Problem komiwojażera (2.5h); Minimalizacja pustych przebiegów (2.5h), Zarządzanie zaopatrzeniem i flotą transportową (2.5h). Bardzo szeroki zakres tematyczny jest realizowany na 10h wykładu, a forma weryfikacji jest egzamin pisemny w formie testu jednokrotnego wyboru (przykładowy zestaw pytań egzaminacyjnych nie został udostępniony Zespołowi wizytującemu). Ćwiczenia weryfikuje grupowy projekt zadania wykonanego w module Solver (przykładowe projekty nie zostały udostępnione Zespołowi wizytującemu).

- *Grafika inżynierska*: ćwiczenia w laboratorium komputerowym 15h; Według sylabusu zajęcia powinny być realizowane z wykorzystaniem oprogramowania GstarCAD. W czasie wizytacji Zespół wizytujący nie stwierdził, że pakiety takie były zainstalowane na komputerach w pracowniach, a także nie przedstawiono informacji o posiadanych licencjach na to oprogramowanie. Rozliczeniem tego przedmiotu jest wykonanie projektu (praca grupowa), a przykładowych zaliczeniowych prac studenckich nie przedstawiono w czasie wizytacji. Zajęcia prowadzi nauczyciel ze stopniem doktora nauk ekonomicznych w zakresie nauk o zarządzaniu, czyli osoba bez dorobku naukowego w zakresie tego przedmiotu.

- *Informatyczne programy finansowe*: przedmiotowe efekty niemożliwe do zweryfikowania poprzez 15h ćwiczenia, pracą z MS Excel (5h), demo FK (4h), demo Płace (4h) o następujące treści: *Student dysponuje wiedzą z zakresu wykorzystania techniki komputerowej w obszarze rachunkowości i finansów; Zna zasady oceny funkcjonalności i użyteczności oprogramowania księgowego; Student potrafi ocenić funkcjonalność systemu komputerowego w zakresie informatyki księgowej i finansowej.* Uczelnia dysponuje tylko oprogramowaniem demo firmy SAGE Symfonia.

- *Rachunkowość skomputeryzowana*: przedmiotowe efekty niemożliwe do zweryfikowania poprzez wykład 15h (brak treści) oraz ćwiczenia (16h), w tym tematy, pracą z MS Excel (10h), demo FK (8h), demo Płace (8h) o następujące treści: *Ma wiedzę z zakresu metod ocen skuteczności stosowania rozwiązań informatycznych w logistyce; Student potrafi ocenić funkcjonalność systemu komputerowego w zakresie informacji księgowej.* Uczelnia dysponuje tylko oprogramowaniem demo firmy SAGE Symfonia.

- *Informatyka w logistyce*: przedmiotowe efekty niemożliwe do osiągnięcia bez pracy z systemami komputerowymi (wykład z prezentacjami multimedialnymi 15h, ćwiczenia audytoryjne 15h), a dotyczy to efektu: *Potrafi posługiwać się narzędziami komputerowego wspomaganie w logistyce.* Uczelnia nie posiada żadnego oprogramowania związanego z informatycznymi systemami zarządzania typu MRP, EPR, CRM, ich pojedynczych modułów, czy możliwości realizacji zadań z zakresu hurtowni danych czy funkcji Business Intelligence.

Ocena zgodności przyjętej punktacji ECTS z przepisami ustalającymi podstawowe wymagania w tym zakresie, wskazuje na zachowanie wszystkich ustaleń. Siedmiosemestralny cykl kształcenia inżynierskiego obejmuje 213 ECTS. Liczba ECTS realizowana w bezpośrednim kontakcie z wykładowcą wynosi 66 ECTS, Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym, w tym zajęć laboratoryjnych i projektowych wynosi 103 ECTS, a w ramach zajęć z zakresu nauk podstawowych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla określonego kierunku wynosi 189 ECTS. Powyższe wskazanie zawarte w części 3 Programu kształcenia niewłaściwie Uczelnia zaliczyła wszystkie zajęcia z wyjątkiem specjalnościowych. Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje na skutek wyboru modułów kształcenia wynosi 39,9%. Brak zajęć z wychowania fizycznego na studiach niestacjonarnych, a język obcy 5 ECTS. Treści z nauk humanistycznych (Filozofia i etyka) 5 ECTS.

Wymiar praktyk według sylabusu wynosi 4 tygodnie z nakładem pracy 2 ECTS, to jest od 50 do 60 godzin, czyli na 1 dzień roboczy przypada od 2.5 do 3 godzin, co nie wyczerpuje charakteru praktyki zawodowej. Uczelnia powinna przygotować program praktyki oraz jego realizację w wymiarze 3 miesiące, czyli 12 tygodni, czyli co najmniej 12-15 ECTS. Program praktyk realizowany po VI semestrze w małym stopniu wspomaga realizację pracy inżynierskiej. Powinien on być wkomponowany już we wcześniejsze lata kształcenia.

Realizacja oraz doboru miejsc, w których odbywają się praktyki jest trudne do oceny ponieważ zdecydowana większość studentów ma zaliczone praktyki na podstawie pracy własnej w różnych firmach regionu.

Sylwetka absolwenta z perspektywy studentów jest adekwatna do założonych dla wizytowanego kierunku efektów kształcenia. Efekty założone dla realizacji procesu praktyk są realizowane poprawnie. Studenci mają przedstawione przejrzyste zasady oceny stopnia ich osiągnięcia i zaliczania.

Praktyki na wizytowanym kierunku stanowią integralną część procesu kształcenia i mają przypisane punkty ECTS. Studenci na wizytowanym kierunku odbywają je po szóstym semestrze, przed którym jest organizowane spotkanie z koordynatorem ds. praktyk, który przedstawia im zasady i cały proces ich zaliczenia. Studenci pozytywnie oceniają proces ich realizacji. Praktyki mogą być odbyte m.in. w różnych firmach z branży logistycznej. Studenci mogą realizować je w instytucjach pobliskich swojego miejsca zamieszkania, jak również zaproponowanych przez Jednostkę. W trakcie praktyk studenci wypełniają kartę praktyki

zawodowej, gdzie prowadzą sprawozdania ze zleconych im zadań, które ocenia zakładowy opiekun praktyk. Na tej podstawie jest wystawiane zaliczenie praktyki zawodowej.

Dziekano może zaliczyć studentom w poczet praktyki wykonywaną przez nich pracę, w tym również za granicą, jeżeli jej charakter spełnia wymagania przewidziane w programie praktyk studenckich.

Studenci mają możliwości indywidualizacji procesu kształcenia. Mogą korzystać z niego studenci wybitnie uzdolnieni, z niepełnosprawnościami oraz innych okolicznościach opisanych w regulaminie studiów. W większości studenci nie widzą potrzeby ich wykorzystywania. Proces ten polega na złożeniu przez studenta podania do dziekana. Studenci wybitnie uzdolnieni oraz z niepełnosprawnościami mogą w indywidualny sposób kontaktować się z prowadzącymi i ustalać indywidualne zaliczenie przedmiotu, lub jego części. Podczas spotkania z ZO PKA studenci wyrazili opinię, że realizowany program studiów umożliwia im osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. W ich ogólnej ocenie zajęcia są prowadzone w odpowiedni sposób. Pozytywne opinie dotyczyły również organizacji procesu kształcenia.

3.2)

Ocena programu studiów pozwala stwierdzić, że treści programowe, formy zajęć oraz **metody dydaktyczne nie są właściwie dobrane**, nie uwzględniają specyfiki przedmiotów, szczególnie tych inżynierskich oraz cele i efekty określone w sylabusach przedmiotów. Treści programowe poszczególnych przedmiotów nie są dobrane właściwie, uniemożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów przedmiotowych. Również struktura programu studiów i jego zawartość pod względem doboru przedmiotów budzi zastrzeżenia. Brak treści z zakresu nauk technicznych prowadzących do osiągnięcia kompetencji inżynierskich. Formy zajęć nie są dobrane właściwie dla profilu praktycznego. Brak zajęć w laboratoriach komputerowych, tylko zajęcia audytoryjne. Dobór metod dydaktycznych uwzględnia tylko formy tradycyjne, co nie tworzy spójnej całości z nabyciem zakładanych kierunkowych efektów kształcenia.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego - ocena: częściowo

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

3.1) Przedstawiony dokument pn. „Program studiów” zawiera elementy opisu programu kształcenia, w tym wskaźniki ilościowe opisujące program studiów.

Program studiów na kierunku *logistyka* prowadzony przez Wydział Społeczno-Gospodarczy obejmuje inżynierskie studia I stopnia, realizowane w formie studiów niestacjonarnych o profilu praktycznym. Kształcenie na inżynierskich studiach I stopnia trwa 7 semestrów i obejmuje łącznie 1516 godz. (213 ECTS) na studiach niestacjonarnych.

Oferta kształcenia na kierunku *logistyka* – inżynierska oferuje dwie specjalności: - *Logistyka w przedsiębiorstwie* oraz *Zarządzanie finansami i rachunkowość w logistyce*. Specjalność *Zarządzanie finansami i rachunkowości w logistyce* w bardzo niskim stopniu realizuje efekty prowadzące do osiągnięcia kompetencji inżynierskich.

Program studiów jest niewystarczająco nasycony przedmiotami i treściami dającymi podstawy do uzyskania kompetencji inżynierskich.

Wśród 52 studentów kończących studia w 2014 roku - 8 osób zdecydowało kończyć się studia po 6 semestrach nauki z tytułem licencjata. Senat PSW nie uchwalił efektów kształcenia, a także programu kształcenia, które prowadzą do uzyskania tytułu licencjata.

W piśmie z dnia 4 maja Rektor Pomorskiej Szkoły Wyższej w Starogardzie Gdańskim skierowanym do Przewodniczącego Zespołu Wizytującego PKA prezentuje podjęte działania naprawcze/doskonające w obszarze jakości kształcenia w Uczelni, dotyczące

kierunku *logistyka*. Wśród tych działań przedstawiono Uchwałę Senatu Nr 8, 9, 10 oraz 11/2015 z dnia 28 kwietnia 2015 roku Senatu Pomorskiej Szkoły Wyższej w Starogardzie Gdańskim w sprawie zatwierdzenia zmiany programu studiów na kierunku Logistyka, gdzie uchwała się *nowy program licencjackich studiów 6 semestralnych*; zmianę studiów inżynierskich na licencjackie, likwidację specjalności „Zarządzanie finansami i rachunkowość w logistyce”, i utworzenia nowej specjalności „Transport i spedycja”. Nie przedstawiono działań związanych z obecnie prowadzonym kształceniem na roku III (dla cyklu 2012-2016), na roku II (dla cyklu 2013-2017) oraz dla studentów roku I (dla cyklu 2014-2018). Czy powyższe Uchwały oznaczają przeniesienie studentów na ścieżkę licencjacką, czy kontynuację kształcenia na studiach inżynierskich. We wszystkich tych programach dalej występuje zlikwidowana specjalność Uchwałą nr 10/2015, która nie powinna być oferowana dla cyklu 2013-2017 oraz 2014-2018, ponieważ przedmioty specjalnościowe realizowane są od 3 roku studiów. Nie przedstawiono efektów specjalnościowych efektów kształcenia dla nowo utworzonej specjalności Uchwałą nr 11/2015, ani także siatki przedmiotowej i sylabusów dla nowo tworzonych przedmiotów. Nie przedstawiono zmienionej rekrutacyjnej Uchwały Senatu PSW na rok akademicki 2015/2016, wskazującej, że odbywa się rekrutacja na studia licencjackie, a studia inżynierskie zostały zlikwidowane. Na stronie internetowej Pomorskiej Szkoły Wyższej (adres internetowy zamieszczony w systemie POL-on, <http://www.psw.stg.pl>) dalej w informacjach dla kandydatów można znaleźć informacje o prowadzonym naborze na studia inżynierskie na kierunku logistyka. Jedyną zmianą to zmiana specjalności z *Zarządzania finansami i rachunkowość w logistyce* na specjalność *Transport i spedycja*, ale dalej jako studia inżynierskie. Powyższy opis działań nie wyczerpuje rozwiązań zadeklarowanych w podjętych Uchwałach nr 8, 9, 10 oraz 11 z dnia 28 kwietnia 2015 roku.

Realizowany program kształcenia nie umożliwia osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia, a także uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. Powyżej wskazano przykłady opisów przedmiotów zawartych w sylabusach potwierdzających powyższy wniosek.

Wymiar praktyk według sylabusu wynosi 4 tygodnie z nakładem pracy 2 ECTS, to jest od 50 do 60 godzin, czyli na 1 dzień roboczy przypada od 2.5 do 3 godzin, co nie wyczerpuje charakteru praktyki zawodowej.

3.2) Ocena programu studiów pozwala stwierdzić, że treści programowe, formy zajęć oraz metody dydaktyczne nie są właściwie dobrane, nie uwzględniają specyfiki przedmiotów, szczególnie tych inżynierskich. Treści programowe poszczególnych przedmiotów nie są dobrane właściwie, uniemożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów przedmiotowych. Brak treści z zakresu nauk technicznych prowadzących do osiągnięcia kompetencji inżynierskich. Formy zajęć nie są dobrane właściwie dla profilu praktycznego. Brak zajęć w laboratoriach komputerowych, tylko zajęcia audytoryjne.

Kryterium 4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

4.1)

Zajęcia na ocenianym kierunku prowadzi 11 osób zgłoszonych do minimum kadrowego (zgłoszono 12, ale jedna zajęć nie prowadzi) i 16 innych pracowników naukowych i dydaktycznych. 7 osób z tego grona ma stopnie doktora habilitowanego lub tytuły naukowe (w tym jeden stopień z kultury fizycznej, jeden z nauk humanistycznych, pozostałe z nauk ekonomicznych), a 12 stopnie doktora (w tym 2 z nauk prawnych, 2 z humanistycznych, 1 z matematyki, 1 z nauk rolniczych, a pozostałe z nauk ekonomicznych).

Liczba łączna (27 osób) jest z pewnością dość duża, by poprawnie obsadzić zajęcia i osiągnąć założone cele i efekty kształcenia. Struktura rodzajowa wskazuje jednak na wyraźny brak osób o kwalifikacjach pozwalających osiągać inżynierskie efekty kształcenia, gdyby były należycie uwzględnione w programie studiów. Ponadto wśród osób ze stopniami naukowymi z nauk ekonomicznych, jak można sądzić na podstawie dorobków naukowych, dominują przedstawiciele zarządzania, a zwłaszcza zarządzania w logistyce. To powoduje pewne niedoskonałości obsady niespecjalistycznych przedmiotów z grupy ekonomii, zarządzania i finansów, co zostanie wskazane poniżej.

4.2)

Teczki osobowe zawierają dokumenty pozwalające na ocenę, czy nauczyciel akademicki spełnia wymagania do zaliczenia do minimum kadrowego na kierunku *logistyka*, tj. czy posiada odpowiednie kwalifikacje naukowe (stopnie i tytuły naukowe oraz dorobek lub posiada doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią, związane z umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów kształcenia dla ocenianego kierunku studiów – zgodnie z wymaganiami określonymi w § 12 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 131) i rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370), w jakim wymiarze realizują pensum dydaktyczne, a także czy złożył nie później niż do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego rok akademicki oświadczenie o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego na studiach pierwszego stopnia na kierunku *logistyka* w Pomorskiej Szkole Wyższej w Starogardzie Gdańskim na Wydziale Społeczno-Gospodarczym, zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 112a ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.). W Uczelni oświadczenia zostały podpisane w terminie zgodnym z wymaganiami określonymi w przepisach ustawy, tj. w maju i czerwcu 2014 r., za wyjątkiem oświadczeń podpisanych przez 4 osoby zatrudnione w Uczelni z początkiem semestru, tj. od 1 października 2014 r. i 1.02.2015 r.

Zgodnie z art. 9a ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym Wydział zgłosił do minimum kadrowego nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni w pełnym wymiarze czasu pracy, na podstawie złożonych przez nich oświadczeń, o których mowa w art. 112a ustawy, nie krócej niż od początku semestru studiów, a więc zgodnie z wymaganiami określonym w § 13 ust. 1 i 2 wymienionego wyżej rozporządzenia z dnia 5 października 2011 r. oraz § 13 ust. 1 rozrządzenia z dnia 3 października 2014 r., *tj. nie później niż od początku semestru studiów.*

Zwraca się uwagę na fakt, iż zarówno w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym, jak i Statucie Uczelni nie ma stanowiska profesora. Na takim stanowisku zatrudnione zostały 2 osoby. Ponadto w przypadku jednej osoby nie określono, czy Uczelnia jest dla tej osoby podstawowym czy dodatkowym miejscem pracy.

Analiza dokumentacji pozwala na stwierdzenie, iż wymagania określone w § 14 ust. 1 obu wymienionych wyżej rozporządzeń są spełnione, bowiem do minimum kadrowego na ocenianym kierunku studiów na poziomie studiów pierwszego stopnia Uczelnia wskazała 12 osób, z tego 4 samodzielnych nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego, oraz 8 osób ze stopniem naukowym doktora. Do tego minimum nie może zostać zaliczona 1 osoba ze stopniem naukowym doktora, która w roku akademickim 2014/2015 przebywa na urlopie bezpłatnym. Wymagania minimum kadrowego w tym zakresie na studiach pierwszego stopnia są spełnione.

W teczkach osobowych znajduje się również dokumentacja związana z realizacją zwyczajowych procedur dotyczących prowadzonej w Uczelni polityki kadrowej.

Za wyjątkiem 1 osoby, pozostałe wyżej wymienione osoby przeprowadzą osobiście na kierunku *logistyka* co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych (samodzielni nauczyciele akademicy) oraz co najmniej 60 godzin (doktorzy), co spełnia wymagania określone w § 13 ust. 3 wymienionego wyżej rozporządzenia z dnia 5 października 2011 r. oraz § 13 ust. 2 pkt. 1 i 2 rozporządzenia z dnia 3 października 2014 r.

Dodatkową ocenę spełnienia wymogów minimum kadrowego przeprowadzono na podstawie dorobków naukowych. Ze względu na brak dorobku naukowego w ostatnich 5 latach nie można było zaakceptować 2 osób, tym bardziej, że starszy ich dorobek nie wiązał się z dyscyplinami, na których oparto opis efektów kształcenia. Jest wśród nich wspomniana osoba urlopowana. Do minimum kadrowego zaliczono więc 10 osób. Wśród osób zaliczonych jest profesor i 3 doktorów habilitowanych oraz 6 doktorów. Wszystkich ze względu na dorobek można uznać za przedstawicieli zarządzania lub ekonomii, a to są dyscypliny, na jakich oparto koncepcję efektów kształcenia. Nie ma żadnego reprezentanta dyscyplin potrzebnych do kształcenia kompetencji inżynierskich. Wymóg posiadania minimum kadrowego jest jednak spełniony przy obecnie istniejącym, ale błędnym postanowieniu o przypisanych dyscyplinach naukowych do kierunkowych efektów kształcenia. Brak przypisania do obszaru nauk technicznych, a zatem brak także przedstawiciela tego obszaru w minimum kadrowym.

Skład minimum kadrowego na kierunku *logistyka* prowadzonego na Wydziale Społeczno-Gospodarczym w perspektywie długookresowej jest w miarę stabilny, bowiem 3 osoby wskazane do minimum kadrowego zatrudnione zostały na czas nieokreślony, zaś pozostałe osoby na czas określony, tj. do 30.06.2015 r. – 1 osoba, do 30.07.2015 r. – 7 osób oraz do 30.09.2015 r. – 1 osoba.

Dla 3 osób wskazanych do minimum kadrowego Uczelnia jest podstawowym miejscem pracy, a dla pozostałych 9 osób – dodatkowym miejscem pracy. Wszystkie osoby zostały zatrudnione w Uczelni na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy.

Zgodnie z § 29 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r., poz. 1370) Uczelnia prowadząca kierunek studiów w obszarze nauk społecznych w dniu wejścia w życie ww. rozporządzenia (10 października 2014 r.) jest zobowiązana dostosować minimum kadrowe w zakresie proporcji liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów na danym kierunku studiów, do wymogów określonych w § 17 ust. 1 pkt. 8 nowego rozporządzenia, *do dnia 1 października 2015 roku*.

Warunek dotyczący stosunku liczby nauczycieli akademickich, stanowiących minimum kadrowe dla kierunku *logistyka*, do liczby studentów na tym kierunku jest spełniony i wynosi 1:17, co spełnia wymagania określone w § 17 ust. 1 pkt. 3 cytowanego wyżej rozporządzenia z dnia 5 października 2011 r.

Załącznik nr 5- Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe.

Dość jednolity profil kwalifikacyjny najbardziej zaangażowanych nauczycieli akademickich (zwłaszcza zaliczonych do minimum kadrowego) i wyraźny niedostatek przedstawicieli dyscyplin technicznych czy innych inżynierskich powoduje pewne niedoskonałości obsady zajęć. Przykłady to:

- doktor habilitowany nauk o kulturze fizycznej wykłada psychologię (jest magistrem psychologii),
- doktor habilitowany nauk ekonomicznych w zakresie nauk o zarządzaniu wykłada fizykę (jest magistrem fizyki technicznej),
- doktor nauk ekonomicznych w zakresie zarządzania prowadzi ćwiczenia z grafiki inżynierskiej,

- dr nauk ekonomicznych publikujący niemal wyłącznie na temat transportu zbiorowego i komunikacji miejskiej wykłada analizę strategiczną, marketing, strategię rozwoju przedsiębiorstw, ekonomikę przedsiębiorstw i podstawy zarządzania,
- doktor nauk ekonomicznych publikujący (niewiele) z zakresu zarządzania wykłada ekonomię,
- osoby bez stopni naukowych prowadzą wykłady z: gospodarki materiałowej i magazynowania, normalizacji i zarządzania jakością w logistyce, metod optymalizacyjnych procesów logistycznych, badań operacyjnych w logistyce, logistyki zaopatrzenia, elementów prawa cywilnego, umów w obrocie cywilnoprawnym, rachunkowości, rachunkowości skomputeryzowanej, międzynarodowych standardów rachunkowości, a nawet ze statystyki.

Brak kształcenia na odległość.

Załącznik nr 6 . Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena

Hospitowane zajęcia w większości wypadków były prowadzone dobrze, z zauważalną aktywnością studentów. Były jednak także przypadki ujęć powierzchniowych czy niepraktycznych spowodowane nietrafną obsadą zajęć lub chęcią dostosowania się do niewielkich możliwości studentów.

4.3).

Istotnym elementem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia jest prowadzenie przez Uczelnię właściwej polityki kadrowej, w tym m. in. właściwy dobór nauczycieli akademickich prowadzących kształcenie na ocenianym kierunku studiów.

Nabór pracowników ze względu na wielkość Uczelni jest scentralizowany. Stale gromadzi się listy intencyjne chętnych do pracy, a korzysta się z nich w miarę potrzeby zwracając uwagę przede wszystkim na poziom kwalifikacji kandydatów i specjalności naukowe.

Oceny okresowe prowadzi się z ustawową częstotliwością. Ich zasady są typowe. Ocenia się za działalność dydaktyczną i prace organizacyjne na rzecz Uczelni oraz za działalność naukową. Swe opinie o pracowniku wyrażają kierownik zakładu i dziekan. W kartach ocen nie ma jednak miejsca na wyniki ankiet studenckich czy hospitacji.

Według deklaracji osób uczestniczących w spotkaniu z kadrami i osób z kierownictwa Uczelni praktykuje się materialne wspieranie rozwoju kadr poprzez dofinansowanie publikacji itp. Czyni się to jednak rozważnie przede wszystkim ze względu na problemy finansowe. Pracownicy takie zasady akceptują, podobnie jak zawierane z ostrożności krótkookresowe umowy o pracę. Liczą na odnowienia tych umów.

Obok wspomnianej wyżej opinii o wsparciu na spotkaniu z kadrami dużo i z entuzjazmem mówiono o przygotowaniach do wprowadzenia praktycznego profilu kształcenia, o dobrym przygotowaniu kadr do tego zadania, dobrych stosunkach z okolicznymi przedsiębiorstwami, o możliwości skorzystania z infrastruktury lokalnych firm i o dokonanych już próbach prowadzenia zajęć w przedsiębiorstwach, a także przygotowywania programów kształcenia według ich potrzeb. Jednoznacznie też opowiadano się za kształceniem inżynierów. O posiadanym oprogramowaniu do zajęć praktycznych także mówiono dobrze. Późniejsza wizyta w laboratoriach komputerowych zmieniła jednak ten optymistyczny obraz.

Kierunek *logistyka* nie był dotychczas oceniany przez Polską Komisję Akredytacyjną.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego – ocena: znacząco.

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

4.1) Liczba nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku jest wystarczająca. Brakuje jednak osób zapewniających osiągnięcie inżynierskich efektów kształcenia.

4.2) Wymóg posiadania minimum kadrowego jest spełniony, ale są przypadki obsady zajęć niezgodnej z profilem naukowym prowadzącego i powierzania wykładów osobom bez stopni naukowych. Prowadzenie studiów inżynierskich, oznacza kształcenie w dwóch obszarach nauki: społecznym i technicznym. W minimum kadrowym brak jest reprezentantów obszaru nauk technicznych.

4.3) Polityka kadrowa jest poprawna, lecz z przyczyn finansowych bardzo ostrożna. Nie ma podstaw twierdzić, że zapewni rozwój kadr pozwalający kształcić inżynierów.

Kryterium 5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka ma możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Uczelnia posiada i wykorzystuje na cele dydaktyczne dwa budynki o łącznej powierzchni ponad 4000 m² na działce o powierzchni około 0,7 ha. W pierwszym znajdują się 3 sale wykładowe - jedna audytoryjna na 220 miejsc, pozostałe po 120 miejsc - oraz 9 sal ćwiczeniowych po 30-70 miejsc. Sale wyposażone są sprzęt audiowizualny, w tym w rzutniki pisma i przenośne projektory, sale audytoryjne dodatkowo wyposażone są w tablice interaktywne, magnetowidy i nagłośnienie.

Uczelnia posiada trzy sale komputerowe, każda z 10 stanowiskami komputerowymi. Nominalnie są na nich zainstalowane pakiety MS Office oraz wersja demo programu finansowo-księgowego SAGE Symfonia. Próba uruchomienia MS Excela nie powiodła się ze względu na wygaśnięcie licencji dla pakietu MS Office. Wyposażenie laboratoriów komputerowych okazało się więc praktycznie nieprzydatne do zajęć dydaktycznych. Na część zajęć (np. Statystyka) studenci przynoszą własne notebooki.

Uczelnia nie posiada i nie wynajmuje żadnych laboratoriów do realizacji zajęć o charakterze inżynierskim. Zajęcia z przedmiotu Fizyka (wykład 18h, ćwiczenia 12h) są realizowane jako wykład z prezentacjami multimedialnymi, bez ćwiczeń w laboratorium. W czasie wizytacji nie przedstawiono żadnych aktualnych licencji na specjalistyczne oprogramowanie, szczególnie przydatne na kierunku inżynierskim.

W drugim budynku jest audytoryjna sala wykładowa i 8 sal ćwiczeniowych oraz sala do zajęć z wychowania fizycznego.

Uczelnia posiada własną bibliotekę, której zbiory są jednak bardzo skromne. Obejmują dokładnie 2507 woluminów (stan na dzień wizytacji), w tym niespełna około 860 z zakresu dyscyplin ekonomicznych. Podstawowe podręczniki występują w pojedynczych egzemplarzach. Zakupy nowych pozycji są bardzo niewielkie. Od 2010 roku (stan 1941 na dzień 8.06.2010 r.) przybyło tylko 567 książek. Czasopisma deklarowane jako prenumerowane także nie są nabywane ciągle. Niektórych jest tylko po kilka numerów, np. Logistyka – 5 sztuk z 2015, „Ekonomista” jest tylko z lat 2009 i 2010. Wykaz na stronie internetowej Biblioteki jest wprowadzającym w błąd, ponieważ nie są i nie były nigdy prenumerowane czasopisma, a dotyczy to: Magazynowanie i Dystrybucja, Controlling i Rachunkowość Zarządcza, Poradnik Gazety Prawnej, Bank. Miesięcznik finansowy, Bank i Kredyt, Ekonomia i Organizacja Przedsiębiorstwa, Pomorski Przegląd Gospodarczy, Nowe Życie Gospodarcze.

We Wniosku PSW w Stargardzie Gdańskim o nadanie uprawnień do prowadzenie kształcenia na kierunku *logistyka* skierowanym do MNiSW z dnia 29.11.2010 roku zadeklarowano, że posiadane zasoby biblioteczne będą uzupełnione i przeznacza się na to

kwotę 120 tys. zł (50 tys., 35 tys., 35 tys.) w ciągu trzech lat. Faktyczne wydatki z lat 2010-2015 wyniosły łącznie 11820 złotych. Należy zaznaczyć, zakupy książek dotyczyły w dużym stopniu innych kierunków studiów, ponieważ Uczelnia uzyskała dwa dodatkowe uprawnienia do prowadzenia kształcenia na kierunku *turystyka i rekreacja* (2012-12-07) oraz kierunek *administracja* (2013-04-23), a łączna kwota nie przekraczająca 12 tys. złotych na ponad 5 lat jest bardzo skromna i niewystarczająca, a powyższe działania należy ocenić negatywnie.

Katalog jest tradycyjny, kartkowy, ale jest plik z wykazem posiadanych pozycji na stronie internetowej Uczelni. W czytelnicy jest 18 miejsc i jedno stanowisko komputerowe z dostępem do Internetu. Z tego komputera jest dostęp do bazy EBSCO Publishing, Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej i Wirtualnej Biblioteki Nauki. Biblioteka jest czynna krótko, bo tylko 18 godzin w tygodniu – od czwartku do niedzieli.

W głównym budynku jest prowadzony bufet, w którym dostępne są ciepłe i zimne posiłki. Są miejsca parkingowe dla studentów (około 70 miejsc na parkingach Uczelni oraz kolejne 50 w najbliższym otoczeniu na parkingach miejskich).

Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym studenci pozytywnie ocenili infrastrukturę dydaktyczną wykorzystywaną w procesie kształcenia na wizytowanym kierunku. Zdaniem studentów baza dydaktyczna Wydziału pozwala na zdobycie zakładanych efektów kształcenia i jest przez nich pozytywnie oceniana. Jednostka dysponuje odpowiednią ilością sal dydaktycznych oraz ilością miejsc na zajęciach. Sale te są wyposażone na sprzęt multimedialny, który jest wykorzystywany na zajęciach przez prowadzących.

Studenci mają dostęp do biblioteki Uczelni, która umożliwia im dostęp do książek. Godziny otwarcia biblioteki zostały przez studentów ocenione jako nie w pełni odpowiadające ich potrzebom. Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym studenci podkreślili, że mają dostęp do potrzebnych im woluminów. Zwrócili jednak uwagę, że w czasie przygotowań do sesji egzaminacyjnej liczba egzemplarzy poszczególnych pozycji nie zawsze jest wystarczająca. Studenci krytycznie odnieśli się do niedoboru stanowisk komputerowych w bibliotece, jest tylko 1 stanowisko, do celów dydaktycznych i doksztalcenia się. W opinii studentów instytucje, w których realizowane są praktyki zawodowe są odpowiednio wyposażone. Umożliwiają one zrealizowanie zakładanych efektów kształcenia.

Posiadana infrastruktura dydaktyczna przystosowana jest do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Budynek dydaktyczny posiadają podjazdy, toalety dla osób z niepełnosprawnością, sale dydaktyczne wyposażone są w sprzęt nagłaśniający. Uczelnia w opinii studentów, zapewnia bazę materialną, niezbędną do osiągnięcia końcowych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego - ocena niedostatecznie.

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Budynki Uczelni są w dobrym stanie, a podstawowe pomieszczenia do zajęć dobrze wyposażone. Bardzo źle wyposażona jest biblioteka, brak podstawowego zbioru podręczników, brak jakichkolwiek prenumerat czasopism ogólnych i specjalnościowych. Laboratoria komputerowe nie pozwalają zrealizować podstawowego przedmiotu Technologii informatycznych. Brak licencji na podstawowe oprogramowanie, np. MS Office oraz na specjalistyczne oprogramowanie związane z systemami magazynowania - dystrybucji - spedycji - transportu, itp. Wersja demo pakietu SAGA Symfonia nie realizuje wymaganych efektów kształcenia. Brak niekomputerowych laboratoriów do zajęć zorientowanych na inżynierskie efekty kształcenia, np. do zajęć z fizyki.

Z perspektywy studentów baza materialna wykorzystywana na ocenianym kierunku w pełni umożliwia osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia oraz realizację programu kształcenia. Infrastruktura jednostki uwzględnia potrzeby osób niepełnosprawnych.

Dostęp do nowoczesnych systemów komunikacji i informacji jest ograniczony przez zbyt małą ilość stanowisk komputerowych w bibliotece oraz w trakcie sesji jest zbyt mało egzemplarzy poszczególnych pozycji. Z perspektywy studentów dobór instytucji i formuły praktyk należy uznać za w pełni właściwy

Kryterium 6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Ze względu na prowadzenie jedynie studiów I stopnia i niekompletne informacje o afiliacji publikacji odstąpiono od oceny badań naukowych prowadzonych przez nauczycieli akademickich.

Uczelnia stwarza warunki do rozwoju naukowego szczególnie uzdolnionych studentów poprzez: rozwinięty system stypendiów naukowych, indywidualną opiekę ze strony nauczycieli akademickich nad wyróżniającymi się studentami, włączanie ich do badań własnych prowadzonych przez pracowników PSW, prowadzenie badań własnych przez studentów wykorzystywanych później w projektach i pracach licencjackich/inżynierskich. Poprzez udział w działalności Koła Naukowego Logistyków, dostosowanie problematyki prac promocyjnych / licencjackich / inżynierskich do polityki naukowej Zakładu Nauk Gospodarczych PSW. Warto odnotować, iż większość absolwentów kontynuuje kształcenie na poziomie studiów II stopnia głównie w Uniwersytecie Gdańskim lub Bydgoskiej Szkole Wyższej. Koło Naukowe Logistyków prowadzi również działalność korepetycyjną dla studentów przed sesją.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego - ocena: nie dotyczy.

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego.

Odstąpiono od oceny.

Kryterium 7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

7.1)

Warunki i tryb rekrutacji na kierunku *Logistyka* reguluje Uchwała nr 7/2014 z dnia 5 marca 2014 roku Senatu PSW w sprawie warunków i trybu rekrutacji na pierwszy rok studiów pierwszego stopnia w roku akademickim 2014/2015 w Pomorskiej Szkole Wyższej w Starogardzie Gdańskim, która przyjęta została zgodnie z art. 169 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Szczegółowe zasady oraz procedury rekrutacji są powszechnie dostępne na stronie internetowej Uczelni w oddzielnej zakładce przeznaczony dla kandydatów na studia. Zawierają one w szczególności informację o zasadach rekrutacji i wymaganych dokumentach oraz harmonogramie rekrutacji. Przyjęcia kandydatów na studia pierwszego stopnia odbywają się na podstawie kompletu przedłożonych dokumentów, a o przyjęciu decyduje kolejność zgłoszeń. Uczelnia nie narzuca żadnego warunku wstępnego dla kandydatów, przyjmując wszystkich chętnych na studia. Zasady rekrutacji nie dyskryminują żadnej grupy kandydatów.

7.2)

System oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na uczenie się i zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen. W opinii studentów system oceny ich osiągnięć jest obiektywny i przejrzysty. Studenci w swoich wypowiedziach z zadowoleniem podkreślali, że od momentu rozpoczęcia zajęć znają zarówno podstawowe wymagania stawiane przez wykładowcę, jak i wymagania egzaminacyjne, a ich egzekwowanie w toku studiów jest konsekwentne.

Egzaminy (głównie pisemne) sprawdzają w ocenie studentów stopień uzyskania efektów kształcenia we wszystkich obszarach. Egzaminy są przeprowadzane z poszanowaniem studenta i w pełni odpowiadają wymogom przedstawionym na początku semestru. Studenci są przez swoich egzaminatorów informowani o prawie do powtórzenia egzaminu. Mają dostęp do swoich prac zaliczeniowych oraz uzyskania informacji zwrotnej o popełnionych błędach w czasie godzin wyznaczonych przez wykładowców na konsultacje. Według ich relacji korzysta z tego jednak niewielu studentów, niemniej wiedzą o takiej możliwości. System oceny studentów spełnia zatem swoje zadanie jakim jest sprawdzenie nabytej wiedzy oraz kompetencji i umiejętności. Jest on klarowny i obiektywny oraz bardzo dobrze oceniany przez studentów.

Pewne wątpliwości budzą uregulowania zawarte w par. 18 ust. 7 Regulaminu Studiów dotyczące egzaminu komisyjnego. Zgodnie z treścią zapisu studentowi, który uzyskał negatywny wynik egzaminu komisyjnego nie przysługuje prawo do wpisu warunkowego z danego przedmiotu na kolejny rok (semestr), co wydaje się całkowicie bezzasadne. Każdy student powinien mieć możliwość uzyskania wpisu warunkowego w przypadku niezdania egzaminu.

Brak procedury antyplagiatowej powoduje, że sposób weryfikacji samodzielności powstawania prac inżynierskich czy licencjackich tylko poprzez opiekę promotorską jest niewystarczający, co szczegółowo opisano w załączniku 4.

7.3)

Na wizytowanym kierunku od października 2014 roku istnieje możliwość skorzystania z programu wymiany międzyuczelnianej w ramach programu międzynarodowego Erasmus+. Zasady aplikowania o udział w stypendium Erasmus+ zostały określone na stronie internetowej PSW. System informacyjny służący rozpowszechnianiu wiedzy o programach wymiany funkcjonuje w pełni prawidłowo. Dotychczas żaden student nie skorzystał z możliwości wyjazdu. W kwestii mobilności krajowej studenci o niej nie wiedzą i nie korzystają z niej.

Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym studenci wykazali niewielkie zainteresowanie tematyką mobilności studenckiej. Znaczna część studentów podkreśliła, że z uwagi na tryb niestacjonarny studiów oraz łączenie studiów z pracą zawodową i obowiązkami rodzinnymi nie są zainteresowani wyjazdem. Zazaczyli, że taki wyjazd jest dla nich zdecydowanie zbyt kosztowny, a także zwrócili uwagę na pojawiające się bariery językowe. Mimo wskazanej bariery językowej, studenci zadowoleni są z oferty i jakości prowadzonych lektoratów. W ich opinii oferta jest przystosowana do potrzeb rynku pracy oraz ich zainteresowań.

7.4)

System pomocy materialnej na wizytowanym kierunku nie został dotychczas dostosowany do wymogów wynikających z ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw. Przyznawanie świadczeń pomocy materialnej odbywa się na podstawie Regulaminu przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej studentom Pomorskiej Szkoły Wyższej zatwierdzonego Uchwałą nr 11/2014 Senatu PSW z dnia 4 października 2014 roku. Został on opracowany w porozumieniu z Samorządem Studenckim i zyskał jego akceptację.

Studenci wizytowanego kierunku mogą ubiegać się o następujące świadczenia: stypendium socjalne, stypendium specjalne dla osób z niepełnosprawnością, stypendium Rektora dla najlepszych studentów oraz zapomogi. Przewidywane formy pomocy materialnej są zgodne z art. 173 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Podział środków z Funduszu Pomocy Materialnej uwzględnia właściwą proporcję pomiędzy świadczeniami, a tym samym spełnia wymogi zawarte w art. 174 ust. 4 ustawy. Dokonywany jest on w porozumieniu z Samorządem Studenckim. Rozpatrywaniem wniosków i podejmowaniem

decyzji o przyznaniu świadczeń pomocy materialnej zajmuje się Komisja Stypendialna oraz Odwoławcza Komisja Stypendialna. Większość składu obu Komisji stanowią studenci, co jest zgodne z art. 177 ust. 3 ustawy.

Zgodnie z art. 179 ust. 2 ustawy Rektor w porozumieniu z Uczelnianym organem Sam Studenckiego na początku roku akademickiego ustala wysokość dochodu na osobę w rodzinie studenta uprawniającą do ubiegania się o stypendium socjalne. Stypendium to przyznawane jest na okres jednego roku na podstawie aktualnych zaświadczeń o dochodach rodziny studenta. Należy podkreślić, że Regulamin przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej studentom Pomorskiej Szkoły Wyższej nie uwzględnia kryteriów samodzielności finansowej studenta obowiązujących od dnia 1 października 2014 roku, o których mowa art. 179 ust. 6 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Rekomenduje się uwzględnienie w Regulaminie przepisów wprowadzonych w tym zakresie nowelizacją Ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku.

Treść par. 4 ust. 4 Regulaminu przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej studentom Pomorskiej Szkoły Wyższej stanowi, że student który nie złożył wniosku do dnia 31 października o pomoc materialną, ma możliwość złożenia wniosku wraz z kompletem dokumentów od semestru letniego do 31 marca danego roku. Należy wskazać, że stypendium socjalne ma prawo otrzymywać student, który znalazł się w trudnej sytuacji materialnej, jeżeli spełnił przesłanki określone w art. 179 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Uczelnia powinna umożliwić studentowi możliwość ubiegania się o stypendium socjalne w trakcie trwania roku akademickiego. Wówczas stypendium powinno zostać przyznane od następnego miesiąca, licząc od daty złożenia wniosku. Zastosowane ograniczenie nie znajduje podstaw w przepisach Ustawy. Proponuje się usunięcie omawianego zapisu z Regulaminu.

Treść par. 6 ust. 2 pkt. a Regulaminu przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej studentom Pomorskiej Szkoły Wyższej stanowi, że wypłaty stypendium socjalnego oraz specjalnego dokonuje się z pominięciem tych miesięcy, za które student pobrał świadczenia przed skierowaniem na powtarzanie roku (semestru). Należy wskazać, że świadczenia pomocy materialnej, o których mowa powinny być wypłacane studentowi niezależnie od uzyskanych wyników w nauce. Zastosowane ograniczenia wypłaty stypendium socjalnego i specjalnego nie znajdują podstaw w przepisach Ustawy. Rekomenduje się usunięcie omawianego zapisu z Regulaminu.

Stypendium Rektora dla najlepszych studentów może otrzymywać na swój wniosek student, który uzyskał za poprzedni rok studiów wysoką średnią ocen lub posiada osiągnięcia naukowe, artystyczne lub wysokie wyniki sportowe we współzawodnictwie krajowym lub międzynarodowym, co jest zgodne z art. 181 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Należy jednak wskazać, że Regulamin przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej studentom Pomorskiej Szkoły Wyższej nie uwzględnia stypendium dla studentów przyjętych na pierwszy rok studiów w roku złożenia egzaminu maturalnego, którzy są laureatami olimpiady międzynarodowej albo laureatami lub finalistami olimpiady przedmiotowej o zasięgu ogólnopolskim, jeżeli profil olimpiady jest zgodny z obszarem wiedzy, do którego jest przyporządkowany kierunek studiów, o czym mówi art. 181 ust. 1a Ustawy. Rekomenduje się uwzględnienie w Regulaminie przepisów wprowadzonych w tym zakresie nowelizacją Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r.

Zasady przyznawania stypendium Rektora dla najlepszych studentów ustalone zostały w załączniku nr 2 do Regulaminu przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej studentom Pomorskiej Szkoły Wyższej. Należy wskazać, że załącznik ten nie jest udostępniony studentom na stronie internetowej Uczelni. Jedynie zainteresowani dopytują pracowników dziekanatu.

Decyzje wydawane studentom w sprawach pomocy materialnej zawierają wszystkie niezbędne elementy określone w art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego, w tym zawierają informacje na temat procesu

odwoławczego. Decyzje te są dostarczane studentowi w formie pisemnej za pokwitowaniem odbioru w Rektoracie, a w przypadku ich nieodebrania są wysyłane na adres korespondencyjny studenta w terminie 60 dni od daty ich wydania.

W opinii studentów obecnych na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA proces przyznawania świadczeń pomocy materialnej nie budzi zastrzeżeń i jest przejrzysty. Jak podkreślali, otrzymują należyte wsparcie w procesie ubiegania się o środki.

Uczelnia dopuszcza się poboru opłat zakazanych w art. 99a ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Zgodnie z Ustawą Uczelnia nie pobiera opłat za egzaminy, w tym egzamin poprawkowy, komisyjny, czy też dyplomowy, zaś par. 6 Regulaminu opłat za studia w Pomorskiej Szkole Wyższej w Starogardzie Gdańskim wprowadza opłatę za egzamin warunkowy w wysokości 200 złotych za każdy przedmiot. Rekomenduje się usunięcie przepisu niezgodnego z Ustawą.

Studenci wizytowanego kierunku posiadają dostęp do informacji dotyczących ich planu zajęć oraz odwołanych zajęć dydaktycznych. Pozytywnie oceniają harmonogram zjazdów oraz plan zajęć, choć proponują realizację części zajęć poprzez e-learning. Uzasadnili to możliwością realizacji części zajęć w domu i ograniczenia czasu spędzanego na Uczelni do względnego minimum. Nauczyciele akademicy są dla nich dostępni podczas trwania dyżurów dydaktycznych, a także umożliwiają im kontakt drogą elektroniczną lub telefoniczną. Również Władze Wydziału pełnią dyżury podczas, których dostępni są dla studentów. Wymiar czasu trwania konsultacji uznano za wystarczający.

Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym studenci pozytywnie wypowiadali się kontakcie z Władzami Wydziału oraz obsługą administracyjną, wskazując na indywidualne traktowanie każdego interesanta i życzliwą atmosferę. Współpraca z Władzami Wydziału ma bezpośredni charakter, który korzystnie wpływa na studiowanie oraz pozwala na możliwość szybkiego reagowania na pojawiające się problemy i konflikty. Studenci podkreślili również, że zawsze mogą liczyć na pomoc oraz rzetelną informację od pracowników dziekanatu. Ponadto pozytywnie oceniono system rozpatrywania wniosków i rozstrzygania skarg, który w opinii studentów funkcjonuje bez zastrzeżeń.

Wszelkie informacje dotyczące przedmiotów studenci mogą uzyskać dzięki sylabusom. Zawierają one efekty kształcenia, treści kształcenia, metody weryfikacji osiągnięć studenta oraz literaturę podstawową i uzupełniającą. Zdaniem studentów jest to pomocne narzędzie, jednak większość z nich nie sięga po nie. Być może powodem tego jest niedostępność sylabusów na stronie internetowej Uczelni. Jednakże zdaniem studentów wystarczająca okazuje się wiedza przekazana w tym temacie przez kadrę dydaktyczną. W ocenie studentów zalecana literatura pozwala na zdobycie niezbędnych informacji. Materiały są również często przesyłane na grupowe adresy e-mail, dzięki temu każdy student ma możliwość zapoznania się z nimi. Zasady dyplomowania są znane studentom wizytowanego kierunku. Jednogłośnie stwierdzono, że żadna z osób nie spotkała się z problemem dotyczącym możliwości indywidualnego wyboru tematu pracy dyplomowej.

W odniesieniu do wspierania rozwoju zawodowego, kulturowego i społecznego studentów, działalność PSW należy ocenić pozytywnie. Władze Uczelni są przychylnie inicjatywom studentów oraz zachęcają studentów do aktywności w kołach naukowych i samorządzie.

W Uczelni działa Samorząd Studencki. Zajmuje się on m.in. animacją życia kulturalnego instytucji. Przedstawiciele środowiska studenckiego podkreślają, że Władze wspierają prowadzone przez nich inicjatywy. Należy jednak wskazać, że członkowie Samorządu Studencki w niewielkim stopniu angażuje się w prace ze względu na liczne obowiązki osobiste i zawodowe.

Z inicjatywy studentów oraz Pani Dziekan w Uczelni powstało Koło Naukowe Logistyków, w którego działania aktywnie włączają się studenci wszystkich lat wizytowanego kierunku. Głównym jego celem jest rozwijanie zainteresowań i pogłębianie

wiedzy wśród studentów, organizowanie zajęć wyrównawczych przed sesją, a także nabywanie niezbędnych umiejętności do wykonywania przyszłego zawodu.

Studenci PSW mają możliwość korzystania z hali sportowej, umiejscowionej na terenie Uczelni. Umożliwia ona rozgrywanie turniejów w tenisa ziemnego. Dodatkowo nawierzchnia przygotowana jest również do gry w piłkę ręczną, siatkówkę, unihokeja oraz piłkę nożną.

Biuro Karier zostało powołane na Uczelni Uchwałą nr 7/2011 Senatu PSW z dnia 23 lutego 2011 roku. Do jego zadań należy głównie pomoc studentom w poszukiwaniu pracodawcy, u którego można odbywać praktyki zawodowe. Na stronie internetowej wizytowanej Jednostki zamieszczane są oferty pracy dla studentów oraz absolwentów Uczelni. Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym obecni studenci ocenili, że działania Biura są widoczne. Jednocześnie podkreślili, że nie korzystają zbyt często z oferowanych przez nie usług.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego – ocena: znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

7.1) Postępowanie kwalifikacyjne nie zawiera zapisów dyskryminujących jakąkolwiek grupę kandydatów. Wydział nie ustala progu punktowego, przyjmuje się wszystkich kandydatów.

7.2) System oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na uczenie się, na zdobywanie wiedzy, zawiera standardowe wymagania. Brak procedury antyplagiatowej powoduje, że sposób weryfikacji samodzielności powstawania prac inżynierskich czy licencjackich tylko poprzez opiekę promotorską jest niewystarczający.

7.3) Uczelnia oraz struktura i organizacja programu ocenianego kierunku studiów sprzyja międzynarodowej mobilności studenckiej.

7.4) System pomocy naukowej, dydaktycznej sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiągnięciu założonych w programie studiów efektów kształcenia. Studenci mają bardzo dobre relacje z kadrą dydaktyczną, jest ona ich zdaniem dobrze przygotowana merytorycznie i przyjazna studentom. System pomocy materialnej funkcjonujący w PSW wymaga dostosowania do przepisów wynikających z ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2014 poz. 1198). Stypendia są przyznawane sposobem przejrzysty, poprawny i bez zbędnych opóźnień w wypłacie. Studenci wizytowanego kierunku mają do wyboru wiele form wspierających ich rozwój zawodowy kulturowy i społeczny.

Kryterium 8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

8.1)

Analiza i ocena funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Jakości Kształcenia, Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, czy Wewnętrznego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia (WSDJK) sprawia pewne trudności. Najmniej istotne jest, że w Szkole funkcjonują trzy określenia dotyczące tego systemu. Dla porządku będziemy używać ostatnie z nich, bo tak nazywany jest system w przysyłanych Zespołowo Oceniającemu PKA w maju 2015, dokumentach uzupełniających.

Zastany, na dzień wizytacji stan prawny dotyczący Wewnętrznego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia, określały następujące dokumenty:

- Uchwała Nr 11/2012 z dnia 29 września 2012 roku Senatu Pomorskiej Szkoły Wyższej w Starogardzie Gdańskim w sprawie wewnętrznego systemu jakości kształcenia w Pomorskiej Szkole Wyższej w Starogardzie Gdańskim,
- Załącznik nr 1 US PSW z dnia 29.09.2012r. - Regulamin wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w Pomorskiej Szkole Wyższej w Starogardzie Gdańskim,
- Załącznik nr 2 US PSW z dnia 29.09.2012r. - Struktura organizacyjna Wewnętrznego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia,
- Załącznik nr 3 US PSW z dnia 29.09.2012r. - Zadania poszczególnych rad, komisji, zespołu i pełnomocnika, ujętych w wewnętrznym systemie doskonalenia jakości kształcenia w Pomorskiej Szkole Wyższej w Starogardzie Gdańskim.

Analiza tych dokumentów, a zwłaszcza podstawowego dla oceny całości - Regulaminu wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia nie wypada pozytywnie.

Zawiera on podstawowe błędy konstytuujące system. Uczelnia nie określa, czym jest regulamin. W powszechnym, bowiem rozumieniu jest on zbiorem przepisów normujących zasady postępowania lub funkcjonowania podmiotu, składnika instytucji lub jakiejś sfery jej działalności.

Regulamin wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w Pomorskiej Szkole Wyższej nawiązuje do podstawowej wewnętrznej normy prawnej Uchwały Senatu, ale nią nie jest. Określa on reguły budowy i funkcjonowania instrumentu, służącego do tworzenia kultury jakości w PSW. Nawiązuje do misji i strategii Uczelni, zdefiniowanej jeszcze w roku 2009, co szerzej przeanalizowaliśmy przy ocenie pierwszego kryterium oceny jakości kształcenia. Regulamin określa cele i zadania Uczelni, formułuje najpierw ogólne, a następnie szczegółowe założenia wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Następnie ustala wytyczne dotyczące podstawowych składników i czynników determinujących stosowanie systemu. Pełniejsza analiza tego dokumentu upoważnia do stwierdzenia, że nie zawiera on wszystkich zadań systemu, nie precyzuje procedur ich realizacji, nie ujmuje pełnego zestawu instrumentów wykorzystywanych w toku realizacji zadań, a wymienione czynniki wpływające na jakość kształcenia nie stanowią zbioru zupełnego. Liczne błędy w poszczególnych częściach regulaminu (np. cele i zadania Uczelni nie są celami i zadaniami, podobne uwagi można sformułować w stosunku do ogólnych i szczegółowych założeń wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia) tylko potęgują skalę niesprawności.

Dwa kolejne załączniki - nr 2 oraz nr 3 opisują strukturę organizacyjną Wewnętrznego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia oraz zadania składających się na tę strukturę jednostek.

Oceniając te dokumenty można zauważyć, że nie ma merytorycznych przesłanek, który by wskazywały na potrzebę ujmowania ich w odrębnych załącznikach. Tworzy to zbędny, z punktu widzenia spójności całości i nie uzasadniony merytorycznie, podział wewnętrznego systemu doskonalenia jakości kształcenia, na trzy oddzielne części. W strukturze wewnętrznego systemu identyfikuje się brak kluczowego podmiotu systemu - Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia. Bliższa analiza i ocena kompetencji poszczególnych jednostek tworzących strukturę organizacyjną wewnętrznego systemu wskazuje, że brak jest spójności pomiędzy zadaniami wewnętrznego systemu określonymi w Regulaminie a zadaniami przypisanymi poszczególnym jednostkom. Prowadzi to do nie realizowania pewnych zadań systemu przez te jednostki. Dotyczy to np. zakresu współpracy z pracodawcami i organizacjami pracodawców.

To, co uderza przy analizie całej dokumentacji konstytuującej budowę i funkcjonowanie wewnętrznego systemu, to także sposób artykułowania konkretnych rozwiązań wewnętrznego systemu. Jest on daleki od zasad wyznaczonych przez Krajowe Ramy Kwalifikacji oraz

aktualnie obowiązujących regulacji prawnych, tych określonych Ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym, Rozporządzeniami Ministra czy statutem PKA.

Reasumując można stwierdzić, że ocena wszystkich dokumentów opisujących wewnętrzny system doskonalenia jakości kształcenia nie wypada pozytywnie.

Ocena struktury zarządzania kierunkiem *logistyka* z punktu widzenia analizy, oceny i doskonalenia jakości kształcenia, jest możliwa na podstawie analizy przyjętych przez Szkołę a omówionych wyżej wewnętrznych aktów normatywnych regulujących tę sferę jego budowy i funkcjonowania, uzupełnionych podstawowymi dokumentami wyznaczającymi zasady działalności Uczelni, takimi jak: Statut PSW oraz Regulamin Organizacyjny Uczelni.

Zasadniczą trudnością w odpowiedzi na pytanie czy Wydział wypracował przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem studiów a w konsekwencji czy dokonuje systematycznej, kompleksowej oceny efektów kształcenia, jest brak przywołania w raporcie Samooceny roli i zadań organów statutowych Szkoły i ich kompetencji w zakresie budowy kultury jakości kształcenia w PSW. Brak tu, choć ogólnie wyrażonych uprawnień Senatu, Rektora, Założyciela Szkoły, Rady Wydziału czy Dziekana. Nie zostały również określone kompetencje Pełnomocnika Rektora ds. Jakości kształcenia.

Przypisane tym jednostkom uprawnienie, co odnotowaliśmy wcześniej skutkują taką strukturą zarządzania kierunkiem studiów *logistyka*, która nie tylko nie wypełnia atrybutu przejrzystości, ale również nie stanowi podstawy rewizji programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanej na doskonalenie jakości jego końcowych efektów.

Ocena struktury zarządzania kierunkiem *logistyka* z punktu widzenia analizy, oceny i doskonalenia jakości kształcenia, podobnie jak ocena wszystkich dokumentów opisujących wewnętrzny system doskonalenia jakości kształcenia, jest niesatysfakcjonująca.

Taki obraz budowy wewnętrznego systemu oraz struktury i zarządzania kierunkiem *logistyka* z punktu widzenia analizy, oceny i doskonalenia jakości kształcenia, został przedstawiony Władzom Szkoły podczas spotkania podsumowującego. Stwierdzono wówczas, że nie można uznać, że wewnętrzny system doskonalenia jakości kształcenia jest zbudowany.

Władze Uczelni, podobnie jak w przywołanych wcześniej przypadkach, szybko zareagowały na podniesione niesprawności. W dokumentach uzupełniających, które dostarczono do PKA znalazły się:

- Uchwała Nr 13/2015 z dnia 28 kwietnia 2015 roku Senatu Pomorskiej Szkoły Wyższej w Starogardzie Gdańskim w sprawie wprowadzenia zmian w WSDJK. Nie określa ona zakresu zmian i nie wskazuje na załączniki, które te zmiany zawierają,
- Regulamin Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, którego aktualizację dokonano 24 kwietnia 2015, (brak podstawy prawnej jego wprowadzenia). Obejmuje on jako załączniki:
 - schemat i kompetencje rad i zespołów,
 - zadania jednostek WSDJK,
 - standardy przygotowania pracy dyplomowej,
 - ankieta dydaktyczna,
 - protokół hospitacji,
 - ankieta absolwenta,
 - ankieta okresowej oceny nauczyciela akademickiego,
 - ankieta oczekiwanego programu studiów.
- Uczelniana księga Jakości Kształcenia przyjęta Uchwała Nr 14/2015 z dnia 28 kwietnia 2015 roku Senatu Pomorskiej Szkoły Wyższej w Starogardzie w sprawie wprowadzenia Uczelnianej Księgi Jakości Kształcenia. Obejmuje ona dziewięć następujących procedur:
 - audyt wewnętrzny WSDJK,
 - ustalenie i weryfikacja przyjętych efektów kształcenia,
 - weryfikacja osiągnięć studentów w zakresie efektów kształcenia,

- ankieta dydaktyczna,
- dostosowanie efektów kształcenia do potrzeb rynku pracy,
- hospitacje,
- monitorowanie procesu dyplomowania,
- ocena końcowa i upowszechnianie informacji związanych z WSDJK.

W przesłanej dokumentacji znalazł się także harmonogram zadań dotyczących doskonalenia jakości kształcenia w Pomorskiej Szkole Wyższej na lata 2015 – 2016. Jest to załącznik nr 1 do spotkania Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia w PSW - po wizytacji PKA na kierunkach pedagogika i *logistyka*

Analiza przesłanych dokumentów, które opisują wewnętrzny system doskonalenia jakości kształcenia daje podstawę do stwierdzenia, że przedłożone dokumenty opisują podstawowe jego składniki. Są określone funkcje WSDJK, podstawowe zadania jednostek tworzących system, podstawowe procedury oraz instrumenty pozwalające na realizację funkcji. Trzeba jednak dodać, na co zwróciliśmy uwagę wcześniej, że rozwiązanie tych kwestii w krótki okresie czasu, co miało miejsce w przypadku ocenianego tu systemu w PSW, w sposób poprawny merytorycznie jest trudne.

Ocena przedłożonych dokumentów potwierdza powyższą konstatację. Dostrzega się w nich nierespektowanie podstawowych standardów prawnych, które przyjmuje się przy uchwalaniu dokumentów opisujących WSDJK (niektóre dokumenty nie mają postaci uchwał czy zarządzeń). Wskazane wyżej aspekty systemu nie wypełniają wszystkich standardów merytorycznych. Dotyczy to aspektu funkcjonalnego (nie identyfikuje się pełnego zbioru zadań systemu), czynnościowego (opisane procedury nie dotyczą wszystkich zadań), strukturalnego (wskazane do realizacji funkcji jednostki WSZJK nie obejmują pełnego zbioru – dalej brak Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia) a aspekt instrumentalny nie wskazuje na pełny zbiór instrumentów stosowanych w analizie, ocenie i doskonaleniu systemu.

Trzeba jednak z pełnym uznaniem stwierdzić, że przewidując taki stan całej dokumentacji konstytuującej WSZJK, Władze Uczelni opracowały harmonogram zadań dotyczących doskonalenia jakości kształcenia w Pomorskiej Szkole Wyższej na lata 2015 – 2016. Zwracają w nim uwagę na planowane działania doskonalące dotyczące wszystkich wskazanych wyżej aspektów systemu, a także, co należy podkreślić, oryginalne zamierzenia dotyczące budowy kultury jakości kształcenia w PSW. Jest to planowany na czerwiec 2015 Dzień Jakości Kształcenia w PSW.

Odnosząc się do oceny struktury zarządzania kierunkiem *logistyka* należy stwierdzić, że w tym zakresie ocena, wyrażona wcześniej, a dotycząca poprzedniej wersji systemu nie zmieniła się. W dalszym ciągu brak informacji o kompetencjach Senatu, Rektora, Założyciela Szkoły, Rady Wydziału, Dziekana oraz Pełnomocnika Rektora ds. Jakości kształcenia i ich miejscu w strukturze zarządzania kierunkiem z punktu widzenia analizy, oceny i doskonalenia jakości kształcenia.

Należy w tym miejscu stwierdzić, że Pomorska Szkoła Wyższa w prowadzonych przez siebie przedsięwzięciach projakościowych znajdują się obecnie na etapie budowy systemu.

Reasumując można stwierdzić, że Pomorska Szkoła Wyższa w Starogardzie Gdańskim buduje strukturę WSDJK. Stan tego procesu, zwłaszcza po otrzymaniu nowej wersji dokumentów go konstytuujących, daje podstawy do stwierdzenia, że w przypadku jego pełnego określenia oraz wdrożenia umożliwi on dokonywanie oceny programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanej na doskonalenie jakości efektów kształcenia.

Oceniając skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w zakresie analizy efektów kształcenia i mechanizmów służących monitorowaniu i doskonaleniu programu kształcenia w PSW należy stwierdzić, że identyfikuje się pewne przedsięwzięcia ukierunkowane na doskonalenie jakości kształcenia, ale ich skuteczność, co

wynika z oceny przedstawionych wcześniej kryteriów, jest bardzo mała. Potwierdza to skala niesprawności zidentyfikowanych w toku oceny jakości kształcenia na kierunku *logistyka*.

Stosowanymi narzędziami związanymi z mechanizmami służącymi monitorowaniu i doskonaleniu programu kształcenia realizowanymi w roku akademickim są:

1. Ankieta oceny zajęć dydaktycznych przez studentów,
2. Ankieta dla studentów I roku,
3. Ankieta dla studentów po zakończeniu każdego poprzedniego semestru,
4. Ankieta oceniająca przedmioty i wykładowców,
5. Ankieta dla absolwentów,
6. Arkusz hospitacji zajęć dydaktycznych.

Wykorzystywane instrumenty doskonalące jakość kształcenia dotyczą, jak widać z powyższego zestawienia, procesu oceny realizacji zajęć dydaktycznych i należą do klasycznych narzędzi oceny jakości kształcenia. Na ich podstawie, jak to stwierdzają Władze Uczelni w raporcie samooceny, sporządzane są raporty formułowane na potrzeby na potrzeby doskonalenia systemu jakości w PSW. Są ona z kolei podstawą dla formowania wstępnych wniosków dla Rad programowych kierunków i Uczelnianej rady ds. jakości kształcenia.

Zespół Oceniający PKA otrzymał wgląd do większości dokumentów potwierdzających stosowanie wskazanych wyżej instrumentów. Przedmiotem analizy były raporty Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia w trakcie, których, a wynika to z analizy treści protokołu, były dyskutowane te sprawy. Istotnym problemem mającym wpływ na końcową ocenę tego kryterium częściowego jest mała skuteczność prowadzonych działań. Zakres stwierdzonych odstępstw od standardów merytorycznych i formalnych, także dotyczących monitorowania i doskonalenia programu kształcenia, upoważnia do stwierdzenia, że także i efektywność takich działań jest mała.

Jednocześnie dokonując całościowego oglądu jakości kształcenia na tym kierunku studiów, w toku pracy Zespołu Oceniający PKA zidentyfikowano także inne jego niesprawności dotyczące innych kryteriów oceny jakości kształcenia. Są one potwierdzeniem niskiej efektywności systemu zapewnienia jakości kształcenia. Ocena tego kryterium jest dalece niesatysfakcjonująca.

Z informacji udostępnionych przez Uczelnię wynika, że ocena systemu upowszechniania informacji dotyczących wyników monitorowania jakości procesu kształcenia i uzyskiwanych efektów kształcenia oraz wprowadzanych zmian jest częściowa, nie ma charakteru kompleksowego i nie jest systematyczna. Taki wniosek wynika z analizy informacji zawartych w cytowanych wyżej protokołach jednostek zajmujących się oceną i doskonaleniem jakości kształcenia. O ile jeszcze analizowanie informacje dotyczących monitorowania jakości procesu kształcenia oraz sporządzania analiz i formułowania wniosków można uznać za właściwe, to wdrażanie wniosków z nich wynikających ma wymiar bardzo skromny. Zbyt rzadko wykorzystuje się również informacje otrzymane od studentów dla doskonalenia efektów kształcenia. Identyfikuje się również brak sprzężenia zwrotnego, które daje podstawę do uznania zgłaszanych przez studentów uwag za celowe.

Informacje związanych z ofertą kształcenia, która adresowana jest do studentów oraz kandydatów na studia, pozyskiwane są w oparciu o analizę instrumentów zbierania informacji. Za takie uznać można mechanizmy pozwalające na identyfikację informacji zawartych w informatorze Uczelni czy stronie internetowej, ale również uzyskane z Dziekanatu i Biura Karier.

Formalna i realna ocena systemu upowszechniania informacji, upoważnia do stwierdzenia, że rozwiązanie ustalone w wyniku oceny jakości kształcenia Pomorskiej Szkoły Wyższej jest rozwiązaniem typowym dla większości szkół wyższych Polsce.

Reasumując powyższe ustalenie można stwierdzić, że w Pomorskiej Szkole Wyższej funkcjonuje system upowszechniania informacji dotyczących wyników monitorowania jakości procesu kształcenia i uzyskiwanych efektów kształcenia. Nie ma on jednak charakteru kompleksowego, nie jest prowadzony systematycznie a zakres pozyskiwanych informacji nie

jest pełny. Jego bardzo słabą stroną jest wykorzystywanie informacji w procesie doskonalenia efektów kształcenia. Nisko należy również ocenić zakres wprowadzanych zmian.

8.2).

Udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie zapewnienia jakości kształcenia jest zróżnicowany. Identyfikuje się przypadki udziału interesariuszy w procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości w Uczelni, ale mają one charakter niesystematyczny i nie sformalizowany.

Współpraca z Interesariuszami zewnętrznymi, będącymi przedstawicielami podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego Uczelni, w tym szczególnie podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, jednostek administracji rządowej i samorządowej układa się, jak to deklarują Władze szkoły, dobrze. Udostępnione do wglądu protokoły posiedzeń Rady Programowej PSW potwierdzają merytoryczne dyskusje nad problemami podnoszonymi przez interesariuszy zewnętrznych. Dotyczyły one jednak relatywnie wąskiego zakresu spraw i ograniczały się przede wszystkim do praktyk studenckich, prowadzenia zajęć, udostępniania informacji czy jednak, w ograniczonym zakresie, uwag dotyczących wprowadzania nowych przedmiotów czy realizowania nowych treści zajęć.

Oprócz sformalizowanych i wskazanych wyżej działań, Władze Uczelni podejmują współpracę z interesariuszami zewnętrznymi, która nie jest sformalizowana.

Z powyżej analizy wynika, że współpracę z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie budowy kultury jakości kształcenia znajduje się na etapie jej budowy. Można wskazać przypadki takiego współdziałania, ale jest ono relatywnie wąskie, bo dotyczy tylko wybranych podmiotów otoczenia społeczno - gospodarczego i ma ograniczony merytorycznie zakres. Nie jest ono satysfakcjonujące także, jeśli chodzi o różnorodność. Dominują działania niesformalizowane. Troską Władz Uczelni powinno być nadanie tej współpracy cech jeszcze większej systematyczności i kompleksowości.

Udział interesariuszy wewnętrznych, przede wszystkim studentów w procesie zapewnienia jakości kształcenia jest satysfakcjonujący.

Na podstawie list obecności ustalono, że studenci są członkami Senatu, ale w wymiarze nie zgodnym z art. 67 ust. 4 oraz art. 61 ust. 3 ustawy (3 studentów/17 członków, co stanowi 17,64%). Rekomenduje się uzupełnienie składu o jednego studenta. Korekty wymagają zapisy w Statucie, które nie określają pełnienia funkcji Rady Wydziału przez Senat.

Studenci posiadają swoich przedstawicieli w komisji jakości. Biorą oni czynny udział w procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości w Uczelni. Istotne problemy jakości kształcenia były konsultowane z interesariuszami wewnętrznymi (studentami i pracownikami Wydziału). Udział studentów w procesie zapewniania jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów odbywa się głównie poprzez formalny udział ich przedstawicieli w pracach Senatu, jak również Komisji ds. Jakości dla kierunku Logistyka. W czasie ich obrad studenci zgłaszają swoje postulaty dotyczące np. zmiany formy zajęć na bardziej praktyczne. Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym studenci wykazali niewielkie zainteresowanie kwestią jakości kształcenia. Nie wiedzą, jakie organy na Uczelni zajmują się tworzeniem programu studiów oraz do kogo mieliby się udać, żeby zgłosić ewentualne uwagi związane z procesem kształcenia. Wszystkie uwagi przekazują staroście roku. Studenci są zadowoleni z jakości kształcenia i nie widzą potrzeby zmian.

Na ocenianym kierunku studiów, po każdej sesji egzaminacyjnej, odbywa się badanie opinii dotyczącej jakości zajęć dydaktycznych. Jest to anonimowa ankieta papierowa. Studenci udzielają odpowiedzi przez wybranie oceny w polu wyboru. Przy ocenie stosowana jest skala od 1 do 5. Ankieta składa się z pytań dotyczących przedmiotów i prowadzących je nauczycieli akademickich. Studenci mogą wpisać swobodny komentarz w ankiecie. Wyniki ankietyzacji są opracowywane po zakończeniu roku akademickiego przez zespół ds. analizy jakości kształcenia. Zaleca się włączenie do prac tego zespołu przedstawiciela Samorządu

Studenckiego. Jego obecność może wpłynąć pozytywnie na prace tego zespołu oraz da studentom możliwość zgłaszania dodatkowych opinii i faktów.

Obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym studenci nie posiadali informacji na temat realnego wpływu ankiet na efektywne zmiany w procesie zapewniania jakości kształcenia, jednak nie wyrażają oni jednocześnie zainteresowania tą kwestią.

Przedstawiciele Samorządu Studentów pozytywnie oceniają swój wkład w prace organów kolegialnych. Deklarują obecność na posiedzeniach, co potwierdza dokumentacja w postaci protokołów. Członkowie Samorządu Studenckiego posiadają niewielką wiedzę na temat działalności Parlamentu Studentów RP oraz jego aktualnych inicjatyw, nie uczestniczą w konferencjach organizowanych przez PSRP.

Praktyczny udział studentów w organach i jednostkach organizacyjnych powołanych do zapewniania jakości kształcenia potwierdziła przedłożona dokumentacja.

Oceniając udział przedstawicieli studentów w procesie zapewnienia jakości kształcenia trzeba podkreślić, że jest realizowany. Ma on głównie formalny charakter. Znajomość problematyki doskonalenia jakości kształcenia przez studentów jest niewielka i ich wpływ na procesy zmian przez większość studentów jest oceniany jako mało znaczący. Przedstawiciele studenckcy uczestniczą w obradach poszczególnych podmiotów ds. jakości kształcenia.

Proces doskonalenia jakości przez studentów powinien być dalej doskonalony, by już podejmowanym działaniom można było przypisać cechy kompleksowości i systematyczności. Więcej uwagi trzeba jednak poświęcać procesowi upowszechniania informacji o problemach doskonalenia jakości kształcenia w tej grupie interesariuszy wewnętrznych.

Pracownicy PSW, jako interesariusze wewnętrzni także biorą udział w procesie zapewnienia jakości kształcenia i budowy kultury jakości kształcenia. Przejawia się to w pracach większości podmiotów wskazanych w strukturze zarządzania kierunkiem *logistyka*, których działalność jest ukierunkowana na analizę, ocenę i doskonalenie jakości kształcenia.

Oceniając zaangażowanie pracowników Instytutu w proces budowy kultury jakości kształcenia na kierunku *logistyka* należy podkreślić dobre współdziałanie pracowników z innymi grupami zarówno interesariuszy wewnętrznych j i zewnętrznych.

Reasumując można stwierdzić, że udział interesariuszy zewnętrznych w zakresie budowy kultury jakości kształcenia znajduje się na etapie jej budowy. Można wskazać przypadki takiego współdziałania, ale jest ono relatywnie wąskie, bo dotyczy tylko wybranych podmiotów otoczenia społeczno - gospodarczego i ma ograniczony merytorycznie zakres. Nie jest ono satysfakcjonujące także, jeśli chodzi o różnorodność. Dominują działania niesformalizowane. Troską Władz Uczelni powinno być nadanie tej współpracy cech jeszcze większej systematyczności i kompleksowości.

Oceniając udział przedstawicieli studentów w procesie zapewnienia jakości kształcenia trzeba podkreślić, że jest realizowany. Ma on głównie formalny charakter. Znajomość problematyki doskonalenia jakości kształcenia przez studentów jest niewielka i ich wpływ na procesy zmian przez większość studentów jest oceniany jako mało znaczący. Przedstawiciele studenckcy uczestniczą w obradach poszczególnych podmiotów ds. jakości kształcenia.

Proces doskonalenia jakości przez studentów powinien być dalej doskonalony, by już podejmowanym działaniom można było przypisać cechy kompleksowości i systematyczności. Więcej uwagi trzeba jednak poświęcać procesowi upowszechniania informacji o problemach doskonalenia jakości kształcenia w tej grupie interesariuszy wewnętrznych.

Oceniając zaangażowanie pracowników Instytutu w proces budowy kultury jakości kształcenia na kierunku *logistyka* należy zauważyć dobre współdziałanie pracowników z innymi grupami zarówno interesariuszy wewnętrznych j i zewnętrznych.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty	Program i plan	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/	Działalność naukowa	Działalność między-	Organizacja kształcenia
------------------	----------------	-------	-----------------------------	---------------------	---------------------	-------------------------

kształcenia	studiów		biblioteka		narodowa	
Wiedza	+/-	+/-	+/-	-	-	+/-
umiejętności	+/-	+/-	+/-	-	-	+/-
kompetencje społeczne	+/-	+/-	+/-	-	-	+/-

- + - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
- +/- - budzi zastrzeżenia- pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego - ocena: częściowo
Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

8.1) Pomorska Szkoła Wyższa w Starogardzie Gdańskim buduje strukturę WSDJK. Stan tego procesu, zwłaszcza po otrzymaniu nowej wersji dokumentów go konstytuujących, daje podstawy do stwierdzenia, że w przypadku jego pełnego określenia i wdrożenia umożliwi on dokonywanie oceny programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanej na doskonalenie jakości efektów kształcenia.

Istotnym problemem mającym wpływ na końcową ocenę jest mała skuteczność prowadzonych działań. Zakres stwierdzonych odstępstw od standardów merytorycznych i formalnych dotyczących funkcjonowania WSDJK upoważnia do stwierdzenia, że efektywność takich działań jest mała, a ocena dalece niesatysfakcjonująca.

W Pomorskiej Szkole Wyższej funkcjonuje system upowszechniania informacji dotyczących wyników monitorowania jakości procesu kształcenia i uzyskiwanych efektów kształcenia. Nie ma on jednak charakteru kompleksowego, nie jest prowadzony systematycznie a zakres pozyskiwanych informacji nie jest pełny. Jego bardzo słabą stroną jest wykorzystywanie informacji w procesie doskonalenia efektów kształcenia. Nisko należy również ocenić zakres wprowadzanych zmian.

8.2) Udział interesariuszy zewnętrznych w zakresie budowy kultury jakości kształcenia znajduje się na etapie jej budowy. Można wskazać przypadki takiego współdziałania, ale jest ono relatywnie wąskie, bo dotyczy tylko wybranych podmiotów otoczenia społeczno – gospodarczego i ma ograniczony merytorycznie zakres. Nie jest ono satysfakcjonujące także, jeśli chodzi o różnorodność. Dominują działania niesformalizowane. Troską Władz Uczelni powinno być nadanie tej współpracy cech jeszcze większej systematyczności i kompleksowości.

Oceniając udział przedstawicieli studentów w procesie zapewnienia jakości kształcenia trzeba podkreślić, że jest realizowany. Ma on głównie formalny charakter. Znajomość problematyki doskonalenia jakości kształcenia przez studentów jest niewielka i ich wpływ na procesy zmian przez większość studentów jest oceniany jako mało znaczący. Przedstawiciele studenci uczestniczą w obradach poszczególnych podmiotów ds. jakości kształcenia. Proces doskonalenia jakości przez studentów powinien być dalej doskonalony, by już podejmowanym działaniom można było przypisać cechy kompleksowości i systematyczności. Więcej uwagi trzeba jednak poświęcać procesowi upowszechniania jakości kształcenia w tej grupie interesariuszy wewnętrznych

Oceniając zaangażowanie pracowników Instytutu w proces budowy kultury jakości kształcenia na kierunku *logistyka* należy zauważyć dobre współdziałanie pracowników z innymi grupami zarówno interesariuszy wewnętrznych j i zewnętrznych.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		Wyróżniająco (6)	W pełni (5)	Znacząco (4)	Częściowo (3)	Niedostatecznie (2)
1	Koncepcja rozwoju kierunku				X	
2	Cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji				X	
3	Program studiów				X	
4	Zasoby kadrowe			X		
5	Infrastruktura dydaktyczna					X
6	Prowadzenie badań naukowych	Nie dotyczy				
7	System wsparcia studentów w procesie uczenia się			X		
8	Wewnętrzny system zapewnienia jakości				X	

1. Przepisy Statutu Uczelni nie stanowią, że funkcje Rady Wydziału spełnia Senat. Zatem nie wypełnia statutowych zadań przypisanych Wydziałowi jako podstawowej jednostce organizacyjnej Szkoły.

Zalecenie:

Konieczna jest zmiana Statutu Uczelni w taki sposób, aby zadania statutowe Wydziału Społeczno-Gospodarczego wypełniał Senat. W przeciwnym razie konieczne jest opracowanie strategii Wydziału,

2. Koncepcja kształcenia przyjęta na kierunku *logistyka* jest określona w sposób mało wyrazisty, zbyt uniwersalny. Nie można z niej ustalić szczególnej tożsamości kierunku. Wynika to z istotnych błędów popełnionych przy formułowaniu efektów kształcenia, które skutkują uzyskaniem po zakończeniu studiów jednocześnie tytułu zawodowego inżyniera i licencjata.

Zalecenie:

Nieodzwonne jest jednoznaczne wyprofilowanie kierunku *logistyka*, ustalenie jest tożsamości odpowiednio do przyjętych efektów kształcenia.

3. Strategia Uczelni (brak jest strategii Wydziału) zawiera istotne, wskazane w raporcie z wizytacji błędy i nie tworzy właściwej podstawy dla rozwoju kierunku *logistyka*.

Zalecenie:

Konieczne jest wyeliminowanie wszystkich stwierdzonych w raporcie z wizytacji błędów w strategii Uczelni i takie jej zdefiniowanie, aby strategia Uczelni tworzyła podstawę dla rozwoju kierunku *logistyka*.

4. Różnorodności, innowacyjności i elastyczności koncepcji kształcenia dla kierunku *logistyka* oraz możliwości jej kształtowania spełnia tylko bardzo podstawowy standard w tym zakresie.

Zalecenie:

Konieczna jest zdecydowana poprawa różnorodności, innowacyjności i elastyczności koncepcji kształcenia dla kierunku *logistyka* oraz możliwość jej kształtowania poprzez przyjęcie i realizowanie przedsięwzięć, które mogą zapewnić wypełnienie tych wymagań w stopniu odpowiadającym nowym przyjętym efektom kształcenia oraz standardom funkcjonującym w większości szkół wyższych.

5. Interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni biorą w tworzeniu koncepcji kształcenia. Ich udział w kształtowaniu oferty ma przede wszystkim charakter niesformalizowany a sprowadza się do dyskusji nad realizacją procesu kształcenia i perspektywami rozwoju kierunku. Udział w kształtowaniu celów i efektów kształcenia uznać można za ograniczony.

Zalecenie:

Nieodzowne jest pełniejsze, bardziej różnorodne i kompleksowe włączenie, zwłaszcza interesariuszy zewnętrznych, we wszystkie działania składające się na proces określania koncepcji kształcenia na kierunku *logistyka*, w tym przede wszystkim w działania zmierzające do określenia celów i efektów kształcenia oraz perspektyw jego rozwoju. Nieodzowne jest również większe sformalizowanie tego procesu.

6. Kierunkowe efekty kształcenia zostały przypisane do dyscyplin: ekonomia i nauki o zarządzaniu, co nie tworzy spójnego zbioru efektów prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera.

Zalecenie:

W definiowaniu efektów prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich należy uwzględnić przypisanie kierunku do wybranej dyscypliny z obszaru nauk technicznych.

7. Przedstawiony zbiór kierunkowych efektów kształcenia dla kierunku *logistyka* nie spełnia §3, ust 2 stanowiącego, że *opis zakładanych efektów kształcenia dla kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera uwzględnia również pełny zakres efektów kształcenia dla studiów o profilu ogólnoakademickim lub praktycznym, prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich* Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370).

Zalecenie:

Wyeliminować błędy i sprzeczności w formułowaniu kierunkowych efektów kształcenia, tak aby profil praktyczny prowadził do uzyskania kompetencji inżynierskich.

8. Opis przedmiotowych efektów kształcenia jest zawarty w sylabusach, a część z nich ma charakter bardzo ogólny i szeroki, a co za tym idzie trudny do zweryfikowania czy dany efekt został osiągnięty.

Zalecenie:

Należy przeanalizować wszystkie przedmiotowe efekty kształcenia pod kątem możliwości ich osiągnięcia i weryfikacji.

9. Proces dyplomowania na kierunku *logistyka* odbywa się nieprawidłowo, Szczegółowa analiza prac inżynierskich pozwala wskazać, że większość obronionych prac posiada następujące wady: nie jest tematycznie związane z kierunkiem studiów *logistyka* i nie posiadają cech pracy inżynierskiej, dlatego nie powinny być podstawą do promowania na tym kierunku. Brak systemu antyplagiatowego.

Zalecenie:

Należy ściśle przestrzegać zasad wyboru tematyki, charakteru inżynierskiego pracy oraz wprowadzić sprawdzanie prac za pomocą systemu antyplagiatowego.

10. Przedstawiony dokument pn. „Program studiów” zawiera elementy opisu programu kształcenia, w tym wskaźniki ilościowe opisujące program studiów. Oferta kształcenia na kierunku logistyka – inżynierska oferuje dwie specjalności: - Logistyka w przedsiębiorstwie oraz Zarządzanie finansami i rachunkowość w logistyce. Specjalność *Zarządzanie finansami i rachunkowości w logistyce* w bardzo niskim stopniu realizuje efekty prowadzące do osiągnięcia kompetencji inżynierskich.

Zalecenie:

Modyfikacja powyższej specjalności, tak aby realizowała efekty prowadzące do osiągnięcia kompetencji inżynierskich.

11. Wśród 52 studentów kończących studia w 2014 roku 8 osób zdecydowało kończyć się studia po 6 semestrach nauki z tytułem licencjata. Senat PSW nie uchwalił efektów kształcenia, a także programu kształcenia, które prowadzą do uzyskania tytułu licencjata.

Zalecenie:

Dla realizacji ścieżki licencjackiej wymagany jest pełny nowy zbiór kierunkowych efektów kształcenia wraz z programem kształcenia zawierającym pełny zbiór sylabusów z opisem przedmiotów, które prowadzą do ich realizacji.

12. W piśmie z dnia 4 maja Rektor Pomorskiej Szkoły Wyższej w Starogardzie Gdańskim skierowanym do Przewodniczącego Zespołu Wizytującego PKA prezentuje podjęte działania w formie Uchwał Senatu Nr 8, 9, 10 oraz 11/2015 z dnia 28 kwietnia 2015 roku Senatu Pomorskiej Szkoły Wyższej w Starogardzie Gdańskim w sprawie zatwierdzenia zmiany programu studiów na kierunku Logistyka, gdzie uchwała się nowy program licencjackich studiów 6 semestralnych; zmianę studiów inżynierskich na licencjackie, likwidację specjalności „Zarządzanie finansami i rachunkowość w logistyce”, i utworzenia nowej specjalności „Transport i spedycja”.

Zalecenie:

Nie przedstawiono informacji związanych z obecnie prowadzonym kształceniem na roku III (dla cyklu 2012-2016), na roku II (dla cyklu 2013-2017) oraz dla studentów roku I (dla cyklu 2014-2018). Czy powyższe Uchwały oznaczają przeniesienie studentów na ścieżkę licencjacką, czy kontynuację kształcenia na studiach inżynierskich. We wszystkich tych programach dalej występuje zlikwidowana specjalność Uchwałą nr 10/2015, która nie powinna być oferowana dla cyklu 2013-2017 oraz 2014-2018, ponieważ przedmioty specjalnościowe realizowane są od 3 roku studiów.

Nie przedstawiono efektów specjalnościowych efektów kształcenia dla nowo utworzonej specjalności Uchwałą nr 11/2015, ani także siatki przedmiotowej i sylabusów dla nowo tworzonych przedmiotów.

Nie przedstawiono zmienionej rekrutacyjnej Uchwały Senatu PSW na rok akademicki 2015/2016, wskazującej, że odbywa się rekrutacja na studia licencjackie, a studia inżynierskie zostały zlikwidowane. Na stronie internetowej Pomorskiej Szkoły Wyższej (adres internetowy zamieszczony w systemie POL-on, <http://www.psw.stg.pl>) dalej w informacjach dla kandydatów można znaleźć informacje o prowadzonym naborze na studia inżynierskie na kierunku logistyka. Jedyna zmiana to zmiana specjalności z *Zarządzania finansami i rachunkowość w logistyce* na specjalność *Transport i spedycja*, ale dalej jako studia inżynierskie. Powyższy opis działań nie wyczerpuje rozwiązań zadeklarowanych w podjętych Uchwałach nr 8, 9, 10 oraz 11 z dnia 28 kwietnia 2015 roku.

13. Wymiar praktyk według sylabusu wynosi 4 tygodnie z nakładem pracy 2 ECTS, to jest od 50 do 60 godzin, czyli na 1 dzień roboczy przypada od 2.5 do 3 godzin, co nie wyczerpuje charakteru praktyki zawodowej.

Zalecenie:

Zwiększenie wymiaru praktyk do wymaganych 3 miesięcy z nakładem pracy od 12 do 15 ECTS oraz opracować nowy zbiór efektów dla praktyki.

14. Ocena programu studiów pozwala stwierdzić, że treści programowe, formy zajęć oraz metody dydaktyczne nie są właściwie dobrane, nie uwzględniają specyfikę przedmiotów, szczególnie tych inżynierskich. Treści programowe poszczególnych przedmiotów nie są dobrane właściwie, uniemożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów przedmiotowych. Brak treści z zakresu nauk technicznych prowadzących do osiągnięcia kompetencji inżynierskich. Formy zajęć nie są dobrane właściwie dla profilu praktycznego. Brak zajęć w laboratoriach komputerowych, tylko zajęcia audytoryjne.

Zalecenia.

Program studiów wymaga przebudowy.

15. Wymóg posiadania minimum kadrowego jest spełniony, ale są przypadki obsady zajęć niezgodnej z profilem naukowym prowadzącego i powierzania wykładów osobom bez stopni naukowych. Prowadzenie studiów inżynierskich, oznacza kształcenie w dwóch obszarach nauki: społecznym i technicznym. W minimum kadrowym brak jest reprezentantów obszaru nauk technicznych. Brakuje osób zapewniających osiągnięcie inżynierskich efektów kształcenia.

Zalecenie:

Wyeliminowanie przypadków obsady niezgodnej z profilem naukowym prowadzącego, a dla zapewnienia realizacji inżynierskich efektów kształcenia zatrudnić nauczycieli z dorobkiem z nauk technicznych, do których należy przypisać efekty kierunkowe.

16. Bardzo źle wyposażona jest biblioteka, brak podstawowego zbioru podręczników, brak jakichkolwiek prenumerat czasopism ogólnych i specjalnościowych.

Zalecenie:

Uzupełnienie zasobów bibliotecznych.

17. Laboratoria komputerowe nie pozwalają zrealizować podstawowego przedmiotu Technologii informatycznych. Brak licencji na podstawowe oprogramowanie, np. MS Office, GstarCAD oraz na specjalistyczne oprogramowanie związane z systemami magazynowania - dystrybucji - spedycji - transportu, itp. Wersja demo pakietu SAGA Symfonia nie realizuje wymaganych efektów kształcenia. Brak niekomputerowych laboratoriów do zajęć zorientowanych na inżynierskie efekty kształcenia, np. do zajęć z fizyki.

Zalecenia:

Uzupełnienie zasobów laboratoryjnych według wskazań.

18. W Pomorskiej Szkole Wyższej w Starogardzie Gdańskim buduje się strukturę WSDJK.

Zalecenie:

Konieczne jest zakończenie budowy WSDJK w Uczelni poprzez wyeliminowanie wszystkich zawartych w raporcie z wizytacji błędów. Kolejnym krokiem, powinno być pełne oraz skuteczne wdrożenie systemu.

19. Istotnym problemem jest mała skuteczność prowadzonych działań pro jakościowych. Zakres stwierdzonych odstępstw od standardów merytorycznych i formalnych dotyczących przeprowadzonej oceny jakości kształcenia, a dotyczących wszystkich kryteriów oceny programowej upoważnia do stwierdzenia, że WSDJK praktycznie nie funkcjonuje.

Zalecenie:

Nieodzwonne jest, po przeprowadzeniu działań, których rezultatem byłoby zbudowanie systemu oraz po jego wdrożeniu, podjęcie skutecznych przedsięwzięć, które dotyczyłyby wszystkich składników i czynników determinujących jakość kształcenia w Uczelni. Pozwoli

to na podniesienie skuteczności funkcjonowania WSDFJK oraz wyeliminuje błędy dotyczące jakości kształcenia w Uczelni.

20. W Pomorskiej Szkole Wyższej funkcjonuje system upowszechniania informacji dotyczących wyników monitorowania jakości procesu kształcenia i uzyskiwanych efektów kształcenia. Nie ma on jednak charakteru kompleksowego, nie jest prowadzony systematycznie a zakres pozyskiwanych informacji nie jest pełny. Jego bardzo słabą stroną jest wykorzystywanie informacji w procesie doskonalenia efektów kształcenia. Nisko należy również ocenić zakres wprowadzanych zmian.

Zalecenie:

Konieczne jest podjęcie działań, które doprowadziłyby do stworzenia systemu upowszechniania informacji dotyczących wyników monitorowania jakości procesu kształcenia i uzyskiwanych efektów kształcenia. System taki powinien on spełniać atrybuty kompleksowości w budowie, systematyczności w funkcjonowaniu oraz realizować wszystkie nałożone na niego funkcje.

21. Udział interesariuszy zewnętrznych w zakresie budowy kultury jakości kształcenia znajduje się na etapie jej budowy. Można wskazać przypadki takiego współdziałania, ale jest ono relatywnie wąskie, bo dotyczy tylko wybranych podmiotów otoczenia społeczno – gospodarczego i ma ograniczony merytoryczny zakres. Nie jest ono satysfakcjonujące także, jeśli chodzi o różnorodność. Dominują działania niesformalizowane. Troską Władz Uczelni powinno być nadanie tej współpracy cech jeszcze większej systematyczności i kompleksowości.

Zalecenie:

Konieczne jest podjęcie działań, których rezultatem będzie pełniejsze niż dotąd włączenie interesariuszy zewnętrznych w budowę kultury jakości kształcenia w Uczelni. Wykonane przez Władze PSW przedsięwzięcia powinny wyeliminować zidentyfikowane przy analizie i ocenie tego cząstkowego kryterium oceny błędy.